

Veiligheidsregio
Drenthe

Jaarstukken 2022

Crisisbeheersing, GHOR, Brandweer,
Bedrijfsvoering en Financiën

Voorwoord

In het jaarverslag van vorig jaar concludeerden we: “de COVID-19 pandemie ons leert dat crises nu en in de toekomst anders zullen zijn, dat vraagt nog meer flexibiliteit en wendbaarheid. De VRD staat hiermee voor nieuwe uitdagingen.”

Dat is ook in 2022 gebleken. Niemand had voorzien dat de veiligheidsregio's zo'n nadrukkelijke rol zouden krijgen in de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de organisatie van crisisnoodopvanglocaties (CNO). Deze opgaven kende veel uitdagingen. De VRD heeft hierin een robuuste organisatie neergezet en heeft zich een goed werkend draaipunt getoond tussen alle betrokken spelers. Daarnaast bleek opnieuw de ondersteunende uitvoeringskracht van de brandweer de veiligheidsregio van grote waarde.

Samenwerking is een belangrijke waarde in de crisesaanpak en in de diverse opgaven in het reguliere werkproces. De GHOR en team crisisbeheersing werken intensief samen en plukken daar de vruchten van. De VRD en GGD werken samen in bedrijfsvoeringsprocessen zoals de versterking van informatieveiligheid en privacy. Samenwerking maakt ook het werk inhoudelijk leuk voor medewerkers. Zo blijven zij flexibel en wendbaar.

Wij blikken met trots en waardering terug op dit jaar.

Het dagelijks bestuur VRD

Opvang van vluchtelingen uit Oekraïne

Begin 2022 kregen de veiligheidsregio's de opdracht om te coördineren en faciliteren bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Dit gebeurde in samenwerking met de Drentse gemeenten. Naast het coördineren van opvangplekken organiseert en faciliteert de VRD netwerken met behulp van ingerichte "platformen". Er zijn ruim 3000 Oekraïners opgevangen in Drenthe.

Samenwerking crisisbeheersing en GHOR

In opdracht van de directeur VRD en de directeur GGD werken de medewerkers van crisisbeheersing en GHOR meer structureel samen en staan zij onder een éénhoofdige leiding. Er wordt afstemming gevonden in soortgelijke werkzaamheden die voorheen door beide teams apart werden uitgevoerd.

Hernieuwde crisisorganisatie

Er is gestart met de implementatie van de hernieuwde crisisorganisatie na bestuurlijke vaststelling van het crisisplan in juli 2022. In de opvangcrises is gewerkt volgens de uitgangspunten van de hernieuwde crisisorganisatie en heeft de VRD met de gemeenten een voor de situatie passende crisisorganisatie opgezet. De uitrol van de hernieuwde crisisorganisatie is eind november weer opgestart en krijgt een vervolg in 2023.

Informatiegestuurde veiligheid

De eerste stappen zijn gezet om binnen 3Noord (Groningen, Friesland, Drenthe en MNN) te werken aan een geïntegreerd multidisciplinair veiligheidsbeeld. Binnen Drenthe houdt dit in dat er verkend is hoe een zogenaamd Veiligheidsinformatiecentrum (VIC) vorm kan krijgen.

GHOR

De GHOR is actief geweest in de verschillende crises, waar in alle gevallen ook een stevige rol voor de GHOR was weggelegd. Er was een directe noodzaak om in te spelen op de knelpunten ten aanzien van de continuïteit en kwaliteit van de gezondheidszorg, vanwege risico's voor de volksgezondheid. De focus op crises heeft behoorlijke druk gelegd op het kleine team van de GHOR.

Brandweezorg

Het hele jaar is de paraatheid van de brandweer op orde geweest: het hele jaar zijn er voldoende brandweermensen beschikbaar geweest en opkomsttijden waren binnen de afgesproken normen. Er is een stijgende trend voor wat betreft het aantal incidenturen van de brandweer. Dit wordt veroorzaakt door een stijgend aantal incidenten waarbij de inzet van de brandweer nodig was.

In 2022 liepen ook de activiteiten voor het Programma Brandweezorg door. Het programma is een verandering van organiseren op meerdere lijnen:

- De behapbare basis
- De samenleving betrekken
- Ondersteuning op afstand
- Vitale brandweerposten

Over de betekenis van deze programmalijnen is gedurende het jaar met het merendeel van de brandweerposten gesproken. Ook zijn diverse experimenten gestart die binnen deze lijnen passen.

Natuurbrandbeheersing

Samen met de Provincie Drenthe wordt onderzocht op welke wijze brandveiligheid meegenomen kan worden in de natuurontwikkeling in Drenthe. Klimaatverandering en het daardoor toenemende risico van natuurbranden leiden tot steeds meer bewustwording in de maatschappij van de noodzaak om ook in natuurgebieden aandacht aan brandveiligheid te besteden. In datzelfde kader worden ook gesprekken gevoerd met het Recreatieschap Drenthe, waarbij de focus ligt op veiligheid in en om recreatiebedrijven in natuurgebieden.

Crisisnoodopvang asielzoekers

Vanaf juni heeft de VRD verschillende opdrachten ontvangen ten aanzien van de opvang van asielzoekers met als doel het COA in Ter Apel te ontlasten. De opvang van asielzoekers is opgepakt door alle Drentse gemeenten. Deze opvang loopt door in 2023. Naast het coördineren van opvangplekken faciliteert de VRD het platform locatiemanagers CNO.

Informatieknooppunt

Het informatieknooppunt is in 2020 gestart vanuit de grote informatiebehoefte rondom COVID-19. Het informatieknooppunt is verder doorgroeid naar een informatieknooppunt waar in bredere zin wordt gemonitord wat in de regio speelt: zoals mogelijke maatschappelijke onrust, potentiële dreigingen en bijzondere gebeurtenissen.

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Crisisorganisatie

Opvang van vluchtelingen uit Oekraïne

Begin 2022 kregen de veiligheidsregio's de opdracht om te coördineren en faciliteren bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Dit gebeurde in samenwerking met de Drentse gemeenten. Die samenwerking met de gemeenten, de projectleiders en de locatiemanagers verloopt goed. De netwerkfunctie van de VRD en het bijbehorende brede netwerk hebben in dit proces hun meerwaarde bewezen.

Om Oekraïense vluchtelingen te plaatsen in Drentse opvanglocaties is een belteam ingericht dat 24/7 bereikbaar is om plaatsingen te coördineren. Er is in Drenthe voldaan aan de inspannings-verplichting die is opgelegd door het Rijk om te komen tot circa 3200 opvangplekken. Naast het coördineren van opvangplekken organiseert en faciliteert de VRD netwerken met behulp van ingerichte "platformen", onder andere op het gebied van financiën, onderwijs, locatiemanagers en zorg. Al deze platformen hebben als kenmerk dat zij zeer uiteenlopende partijen bij elkaar brengen, zorgen voor verbinding en onderling begrip vergroten. Dit alles draagt bij aan een vruchtbare samenwerking binnen de netwerken.

COVID-19

De COVID-19 pandemie heeft met name in het eerste kwartaal van 2022 veel aandacht van de GHOR gevraagd. De GHOR heeft de continuïteit van de zorgketen in Noord-Nederland en Drenthe gemonitord en waar nodig zijn de betrokken partijen aan elkaar verbonden. Informatiemanagement is hierin een belangrijk proces geweest. Het duiden van cijfers rondom besmettingen van burgers en zorgpersoneel is essentieel geweest om de juiste adviezen voor regionale en landelijke monitoring op te stellen. Hierin is veel samengewerkt met het Rode Kruis, AZNN (acute zorgnetwerk Noord-Nederland) en GGD Infectieziektenbestrijding (IZB). Vanuit de verbindende rol heeft de GHOR op de thema's testen, vaccineren, en "wat na een besmetting?" een aantal partijen, zoals GGD IZB, de managers van de asielzoekerscentra en gemeenten, aan elkaar verbonden via een periodiek overleg. De informatiemanager van de GHOR heeft gedurende het jaar de regionale en landelijke monitoring van de juiste geduide informatie voorzien. In het laatste kwartaal is de vaccinatie aanpak COVID-19 afgeschaald.

Vorbereiding op droogte

Het Regionaal Vorbereidingsteam (RVT) Droogte is actief geweest van 12 augustus tot 15 september. Het doel van dit overleg was om een gezamenlijk beeld te krijgen van de actuele situatie ontstaan door de droogte, eventuele risico's te inventariseren en hierop actie te ondernemen. Dit gebeurde met relevante netwerkpartners onder leiding van een Operationeel Leider. Er is al in eerdere jaren ervaring opgedaan met deze manier van samenwerken en ook in 2022 is dit door betrokken partijen positief geëvalueerd.

GRIP-situaties in 2022

Datum	Incident	Locatie	Gemeente	Grip	Multidisciplinaire Evaluatie
13-04	Brand Binnenstad Assen	Assen	Assen	1	
27-05	Brand Restaurant Assen	Assen	Assen	1	
22-06	Brand afvalverwerker	Nieuw-Dordrecht	Emmen	1	
03-10	Brand kippenschuur met zonnepanelen	Assen	Assen	1	Ja
14-12	Brand Flat Assen	Assen	Assen	1	Ja

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Crisisbeheersing

Het team crisisbeheersing is samen met team GHOR in 2022 volop aan het werk geweest in verschillende crises, vaak ten koste van het reguliere werk. Vanaf het najaar was er meer ruimte voor reguliere werkzaamheden, omdat medewerkers in die periode minder intensief zijn ingezet in de crises. In die periode vonden themadagen, oefeningen en opleidingen plaats. Ook is gewerkt aan de verdere implementatie van de nieuwe crisisorganisatie.

Een aantal doorontwikkelingen heeft in 2022 vorm gekregen. Dit gaat om:

- Nieuw evaluatiebeleid en bijbehorende aanpak.
- Beleidsvorming over kwaliteit van crisisfunctionarissen.
- Aanzet tot nieuw evenementenbeleid.
- Start actualisatie project bevolkingszorg.
- Doorontwikkeling informatiegestuurd werken.

Met de introductie van Onzekerheidskunde & Voorwaarts Denken¹ is weer een stap gezet in het professionaliseren van de crisisaanpak. Bij alle gemeenten is één of meerdere keren geoefend met burgemeesters en loco-burgemeesters.

Samenwerking crisisbeheersing en GHOR

In opdracht van de directeur VRD en de directeur GGD werken de medewerkers van crisisbeheersing en GHOR meer structureel samen en staan zij onder een éénhoofdige leiding. Er wordt afstemming gevonden in soortgelijke werkzaamheden die voorheen door beide teams apart werden uitgevoerd. Bijvoorbeeld planvorming, opleiden, trainen, oefenen, kwaliteit en evalueren. In het najaar zijn teamdagen georganiseerd om elkaar beter te leren kennen en inzicht te krijgen in alle uiteenlopende werkzaamheden.

Digitale ontwrichting

Afgelopen jaar zijn rondom digitale ontwrichting en cyberincidenten diverse activiteiten georganiseerd. Zo is op bestuurlijk, tactisch en operationeel niveau hiervoor aandacht geweest tijdens 12 GBT-oefeningen, 2 ROT-oefeningen en 2 COPI-oefeningen. Ook was er een webinar over dit thema.

Evalueren & kwaliteit

In september 2022 is een start gemaakt met het professionaliseren van het multidisciplinair evaluatieproces en kwaliteitszorg voor de crisisorganisatie. Er is een pilot gestart met een nieuw evaluatiesysteem: Enquirya. Dit evaluatiesysteem ondersteunt niet alleen de evaluatie van incidenten en oefeningen, maar biedt ook mogelijkheden om zicht te houden op het voldoen aan de kwaliteitseisen van de crisisorganisatie. De pilot loopt tot maart 2023.

Multidisciplinair opleiden, trainen en oefeningen (MOTO)

In de tweede helft van 2022 is alsnog grotendeels invulling gegeven aan het MOTO programma, zoals dat was gepland voor 2022, mede door het voorzien in maatwerk en de inzet van externe trainers. In oktober vond de multidisciplinaire oefening op Groningen Airport Eelde plaats, die oorspronkelijk gepland stond voor 2021, maar door de COVID-19 pandemie niet is doorgegaan. MOTO-onderdelen die in 2022 niet hebben kunnen plaatsvinden, worden meegenomen in de planning van 2023.

¹ Deze methode leert ons dat wat we niet weten belangrijker is dan wat we wel weten en biedt handvatten om door proactief denken snel en vanuit eigen denkkracht de crisis in kaart te brengen en van daar uit te handelen.

Hernieuwde crisisorganisatie

Er is gestart met de implementatie van de hernieuwde crisisorganisatie. Na een eerste webinar hierover is de implementatie die men voor ogen had stilgelegd, omdat inzet voor de opvang van Oekraïners voorrang had. In de opvangcrises is wel gewerkt volgens de uitgangspunten van de hernieuwde crisisorganisatie en heeft de VRD met de gemeenten een voor de situatie passende crisisorganisatie opgezet. De uitrol van de hernieuwde crisisorganisatie is eind november weer opgestart en krijgt een vervolg in 2023.

Informatiegestuurde veiligheid

De eerste stappen zijn gezet om binnen 3Noord (Groningen, Friesland, Drenthe en MNN) te werken aan een geïntegreerd multidisciplinair veiligheidsbeeld. Binnen Drenthe houdt dit in dat er verkend is hoe een zogenaamd Veiligheidsinformatiecentrum (VIC) vorm kan krijgen. Hierbij wordt voortgeborduurd op stappen die hiervoor eerder zijn gezet, zoals een wekelijks veiligheidsbeeld en aansluiting bij de multibriefing van de Meldkamer Noord-Nederland (MNN).

Planvorming

In de planvorming is in 2022 expliciet aandacht geweest voor de volgende plannen:

- Uitval van vitale voorzieningen (elektriciteit, gas en drinkwater).
Deze planvorming heeft plaatsgevonden in samenwerking met de veiligheidsregio's Groningen en Fryslân.
- Spoorincidenten.
Hiervoor is een landelijke informatiekaart vastgesteld, die met de veiligheidsregio's Groningen en Fryslân en met Prorail is besproken.
- Nucleaire dreiging en ongevallen.
Dit thema blijft actueel. Zo bleef een aantal kerncentrales in Duitsland door de energiecrisis langer open dan gepland. Samen met veiligheidsregio's Groningen en Fryslân is er gewerkt aan een informatiekaart voor de kerncentrale in Emsland (Lingen).

Bevolkingszorg

Er is gestart met het project Actualisering Bevolkingszorg. Hierin wordt gekeken of de bestaande organisatie van Bevolkingszorg in Drenthe nog past bij de huidige tijd. De eerste adviezen zijn opgesteld, het project loopt door in 2023. Daarnaast zijn opleiden, trainen en oefenen weer opgepakt, zoals voor de COVID-19 pandemie.

Wij treden op bij calamiteiten en crises

GHOR

De GHOR is in 2022 actief geweest in de verschillende crises, waar in alle gevallen een stevige rol voor de GHOR was weggelegd. De duur van de crises en de grote rol van gezondheidszorg in de crises maken dat de focus van de GHOR vooral hierop gericht was. Er was een directe noodzaak om in te spelen op de knelpunten ten aanzien van de continuïteit en kwaliteit van de gezondheidszorg, vanwege risico's voor de volksgezondheid. De focus op crises heeft behoorlijke druk gelegd op het kleine team van de GHOR. Waar mogelijk is extra ondersteuning ingezet, bijvoorbeeld bij de inrichting en coördinatie van de zorg van opvanglocaties.

Activiteiten rondom opvanglocaties

De aansluiting en verbinding met de eerstelijns- en publieke gezondheidszorg voor de diverse soorten vluchtelingen is verzorgd door de GHOR. Dit betreffen de gemeentelijke opvanglocaties voor de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne en de zorg voor de bewoners van de crisisnoodopvanglocaties (CNO) vanuit de overloop van Ter Apel. De eindverantwoordelijkheid voor de organisatie van de gezondheidszorg ligt bij het COA. GHOR Drenthe heeft de verschillende CNO-locaties binnen Drenthe gefaciliteerd, georganiseerd en geadviseerd over de inrichting van de zorg. Dit is gebeurd in samenwerking tussen VRD en GGD en met verschillende witte ketenpartners als GZA, Arts en Specialist en Dokter Drenthe.

Regionaal is het zorgcontinuïteitsoverleg ingericht. Binnen dit overleg wordt het beeld en de knelpunten ten aanzien van de gezondheidszorg op de GOO en CNO-locaties besproken met artsen en bestuurders van GGD/GZA/Dokter Drenthe en Arts en Specialist. Door knelpunten te monitoren en tijdig te acteren werden deze knelpunten veelal opgelost.

Evenementenadvisering

In het voorjaar van 2022 werden de COVID-19 maatregelen bij evenementen versneld losgelaten. Dat heeft ervoor gezorgd dat de advisering onder druk kwam te staan. Enerzijds door het grote aanbod van evenementen: veel organisatoren wilden hun evenement in het voorjaar en in de zomer laten plaatsvinden; anderzijds omdat aanvragen sneller dan gebruikelijk moesten worden afgewerkt. Vanaf midden zomer normaliseerden het aantal aanvragen en de reactietermijnen. Hoewel COVID-19 geen rol meer speelde zijn de overleggen van de Stafsectie Evenementen gecontinueerd. Dit vanwege de onderkende meerwaarde van uniformiteit, kennisdeling en afstemming over (grensoverschrijdende) evenementen. De GHOR is een vaste deelnemer aan die overleggen. In 2022 is tevens een start gemaakt met de herziening van de Drentse multidisciplinaire evenementenhandreiking.

Bewaken gevolgen veranderend zorglandschap

Het zorglandschap blijft in beweging en in dat kader bewaakt de GHOR de gevolgen daarvan voor de toegang tot de zorg. Er is sprake van een stijgende en veranderende zorgvraag. Eerst tijdens de COVID-19 pandemie en daarna tijdens de vluchtelingencrisis. Gezien het toenemende verschil tussen zorgvraag en zorgaanbod is het noodzakelijk om efficiënter gebruik te maken van zorg. De GHOR signaleert en adviseert om de zorg acuut en niet acuut ook in de toekomst beschikbaar en bereikbaar te houden. Dit komt dan ook ten goede aan de zorg onder crisismoments.

Brandweer Drenthe

Paraatheid op orde

Het hele jaar is de paraatheid van de brandweer op orde geweest: het hele jaar zijn er voldoende brandweermensen beschikbaar geweest en opkomsttijden waren binnen de afgesproken normen². Er is in 2022 een stijgende trend voor wat betreft het aantal incidenturen van de brandweer. Dit wordt veroorzaakt door een stijgend aantal incidenten waarbij de inzet van de brandweer nodig was. Met name de drie stormen in februari hebben bijgedragen aan het hoogste aantal incidenten sinds 2014.

Uitrukgegevens

	2022	2021	2020	2019	2018
Aantal incidenten	3738	3023	3321	3261	3453
Opkomsttijd 1e TS bij Brand en brandalarm en PRIO1 (Drentse definitie, wijkt af van landelijk)	10:35	10:12	10:09	10:07	10:15
Opkomsttijd binnen 15 minuten	91%	93%	93%	93%	92%
Opkomsttijd 15-18 minuten	6%	5%	5%	4%	6%
Opkomsttijd >=18 minuten	3%	2%	2%	3%	2%
Tijdgeschreven Uitrukuren	40465	31705	40938	37340	42284
Opschaling middelbrand	100	80	108	90	97
Opschaling grote brand	15	17	21	23	26
Opschaling zeer grote brand	7	6	17	7	13

Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO)

Voor repressieve brandweermensen vinden structurele medische keuringen plaats: het preventief periodiek medisch onderzoek (PPMO). In de afgelopen jaren zijn er terugkerende klachten geweest over de wijze waarop werd omgegaan met de uitslagen van de keuringen. Een intern onderzoek in het begin van 2022 wees uit dat verbetering op een aantal vlakken noodzakelijk is. Een projectgroep is hiermee aan de slag gegaan en heeft in de tweede helft van dit jaar verbeterd beleid rondom de PPMO ontwikkeld. De implementatie van dit beleid vindt in 2023 plaats.

Kwartaal	1e	2e	3e	4e
Geschikt (G1)	100	96	106	107
Geschikt onder voorwaarden (G2)	13	17	12	8
Tijdelijk ongeschikt (O1)	6	6	5	4
Blijven ongeschikt (O2)	0	0	0	0
Geen uitslag	0	0	0	0
Totaal	119	119	123	119

²Brandweer Drenthe hanteert als norm een aanrijdtijd van maximaal 15 minuten voor minimaal 80% van de incidenten.

Programma brandweezorg

Het programma brandweezorg geeft uitvoering aan de bestuurlijke uitgangspunten uit 2019: de brandweer in Drenthe werkt met vrijwilligers; verdeelt specialistische taken; stemt takenpakketten af op verzorgingsgebieden en staat (nog) meer in de samenleving.

Er wordt een verandertempo gehanteerd dat past bij een organisatie die voor een groot deel bestaat uit vrijwilligers en die recht doet aan het opgebouwde vertrouwen bij de medewerkers en bij de samenleving. Daarom is in 2022 gestart met de uitvoering van het programma brandweezorg. Dat programma is een verandering van organiseren op meerdere lijnen:

1. Behapbare basis.

Door brandweerwerk veiliger, eenvoudiger en meer op maat van het verzorgingsgebied te organiseren, kunnen posten zich efficiënter en effectiever voorbereiden. Dit moet ertoe leiden dat huidige inspanningen voldoende blijven om aan de eisen van de toekomst te kunnen voldoen en de trend van toenemende inspanning voor gelijkblijvende kwaliteit te keren.

2. De samenleving betrekken.

Hulp uit de directe omgeving is van grote waarde en kan de brandweer beter benutten. Dit moet leiden tot snellere en effectievere hulpverlening.

3. Ondersteuning op afstand.

Brandweerwerk wordt minder kennisintensief door leidinggevendenden te ondersteunen met specialistische kennis en repressieve coaching. Zo hoeven zij niet alles zelf te weten en kunnen. Dit leidt tot lagere vakbekwaamheidslasten met behoud van veiligheid en kwaliteit.

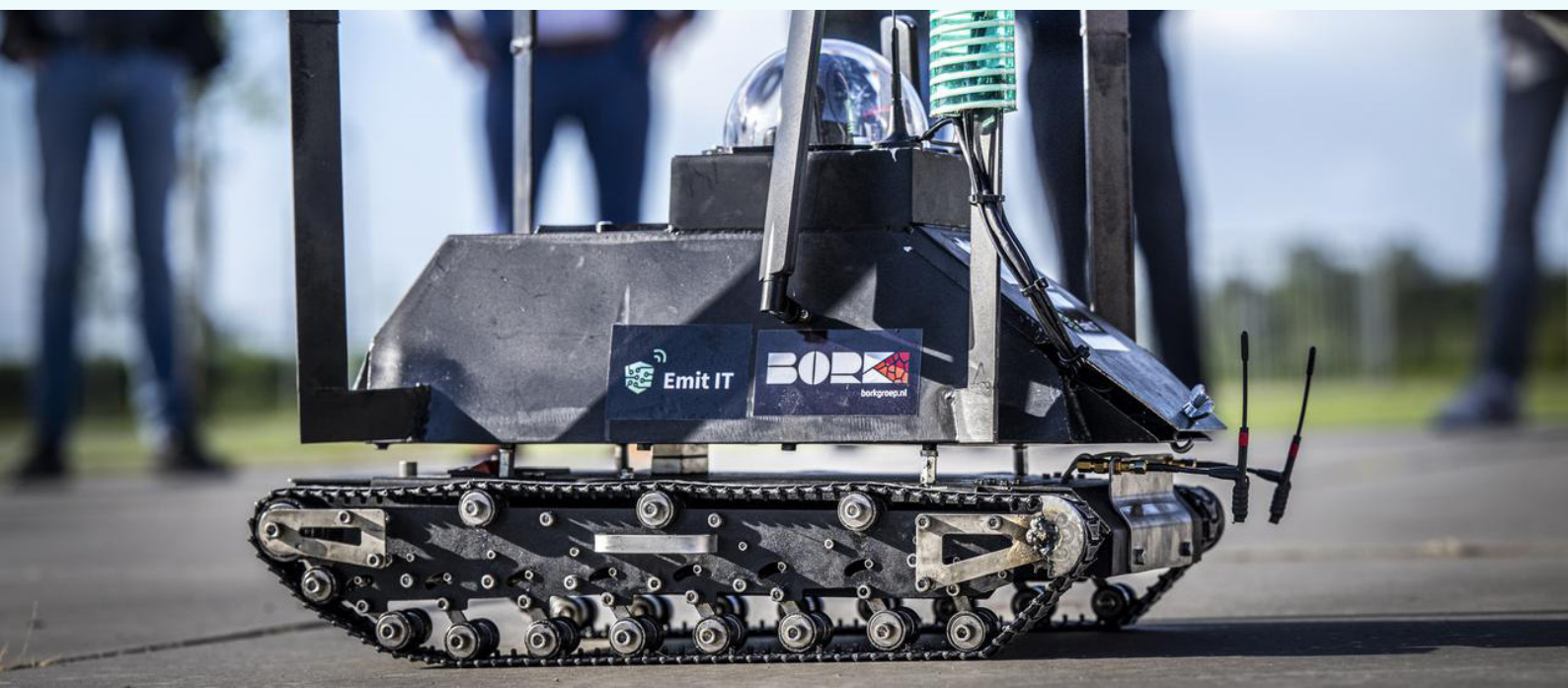
4. Vitale brandweerposten.

Vakbekwame, fitte, mentaal weerbare brandweermensen binnen sociaal goed functionerende posten zijn voorwaardelijk voor een toekomstbestendige brandweer.

Over de betekenis van deze programmalijnen is gedurende het jaar al met het merendeel van de brandweerposten gesproken. Ook zijn diverse experimenten gestart die binnen deze lijnen passen. Nadat de gesprekken met alle posten begin 2023 zijn afgerond, wordt een programmaorganisatie ingericht voor het doelgericht en doelmatig ontwerpen en implementeren van de programmalijnen.

Gelijktijdig is in 2022 al gestart met een aantal innovatieve ontwikkelingen. Als hulpmiddel bij de 'behapbare basis' is robot BAS (Bork Autonome Services) ontwikkeld: een robot op rupsbanden, uitgerust met een 360°-camera, een gasmeetsensor en een hittebeeldcamera. BAS kan ingezet worden voor onder andere binnenverkenningen en kan informatie ophalen zonder dat de brandweer direct naar binnen gaat. Dit draagt bij aan een efficiënte en zo veilig mogelijke inzet.

Een tweede innovatie betreft de helmcamera, een vorm van 'ondersteuning op afstand', waarmee een deskundige op afstand

Wij treden op bij calamiteiten en crises

live kan meekijken en aanvullende informatie kan geven aan de brandweermedewerker ter plaatse.

Uitruk op maat

In 2022 zijn 25 posten getraind om met variabele voertuigbezetting (TS-4) te kunnen uitrukken. Dit betreft een voertuigbezetting van vier of vijf personen, in plaats van de wettelijk vereiste zes personen. Hierdoor is het merendeel van de Drentse posten in staat om TS-4 te kunnen uitrukken, ter versterking van de paraatheid. De wettelijke voertuigbezetting van zes personen blijft de basis voor Drentse brandweerposten, maar de werkwijze met TS-4 biedt de mogelijkheid toch veilig in te kunnen zetten bij een incident als er geen 6 mensen paraat zijn. Vaak blijkt een incident met 4 mensen afgehandeld te kunnen worden. Als er bij een incident toch 6 mensen nodig zijn, wordt er onmiddellijk opgeschaald.

Basisprincipes brandbestrijding

De basisprincipes brandbestrijding gelden sinds enkele jaren als nieuwe brandweerdctrine die uitgaat van een betere afstemming van het koelend vermogen op de brandhaard. Hierdoor is het werk veiliger en effectiever geworden. Alle posten moeten hierin bijgeschoold worden, omdat deze nieuwe doctrine ook gevolgen heeft voor de inzetactie én het aanwezige materiaal op tankautospuitten. Het afgelopen jaar zijn meerdere posten op het oefencentrum in Wijster getraind in de basisprincipes brandbestrijding. Het is niet gelukt om in 2022 alle brandweermensen bij te scholen.

Digitaal oefenen

Op de brandweerkazerne in Emmen is in 2022 een ruimte ingericht als digitaal oefencentrum. Hierdoor wordt het mogelijk om niet alleen de kwaliteit van het digitaal oefenen te verbeteren, maar ook het aantal trainingen te verhogen. Digitaal oefenen wordt vooral toegepast bij repressieve leidinggevenden, zoals bevelvoerders, officieren van dienst en hoofdofficieren van dienst.

Proef brandweerauffeur

De pilot met flexibele inzet van brandweerauffeurs die alleen als brandweerauffeur zijn opgeleid en aangesteld is dit jaar afgerond. Deze landelijke pilot is ook uitgevoerd in de veiligheidsregio's Midden- en West-Brabant, Zuid-Holland-Zuid en Zeeland en is bedoeld om paraatheid te ondersteunen.

Het bestuur van de VRD heeft besloten gezien de positieve uitkomsten van de pilot de mogelijkheid om brandweerm medewerkers alleen als brandweerauffeur in te zetten te borgen in het VRD-beleid. Hierdoor kunnen Drentse brandweerposten deze functie gedifferentieerd inzetten ter ondersteuning van de paraatheid.

Vier nieuwe redvoertuigen besteld

Er zijn na een uitgebreide aanbesteding vier autoladders aangekocht die in de loop van 2024 geleverd worden. Deze autoladders vervangen de hoogwerkers van de brandweerposten in Assen, Coevorden, Hoogeveen en Meppel.

Voor de totstandkoming van deze bestelling is nauw samengewerkt tussen verschillende teams en de betreffende brandweerposten. Dit kost wat meer tijd, maar resulteert in nieuwe autoladders met een breed draagvlak.

BON

De opleidingen en trainingen die waren ingepland voor 2022 hebben allemaal doorgang kunnen vinden. Sinds begin mei is BON gereorganiseerd en vanuit een andere filosofie gaan werken. Als gevolg daarvan is er geen opleidingscoördinator meer per veiligheidsregio, maar een productmanager per opleidingsleergang. Daarnaast is aangekondigd dat de kosten voor BON vanwege de inflatie significant zijn gestegen en in 2023 worden doorberekend.

Financiën

Omschrijving	Jaarrekening 2021	Primaire Begroting 2022	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2022	Werkelijk 2022	Resultaat 2022
Programma Calamiteiten en Crises						
Incidentbestrijding	4.076	4.702	14	4.716	4.803	-87
Operationele informatievoorziening	166	142	62	204	208	-5
Techniek en Logistiek	1.571	1.529	97	1.626	1.760	-134
Investing	3.086	3.343	5	3.348	2.958	390
Vakbekwaamheid	1.946	1.787	112	1.899	2.150	-251
Crisisbeheersing	213	247	-52	195	346	-151
GHOR	1.221	1.323	0	1.323	1.316	7
Personeel	8.882	8.557	-44	8.513	8.880	-367
Lasten	21.160	21.630	194	21.824	22.421	-597
Techniek en Logistiek	32	30	-	30	46	16
Investing	119	113	-	113	125	12
Vakbekwaamheid	11	2	10	12	3	-9
Crisisbeheersing	33	-	-	-	124	124
Personeel	104	257	-231	26	104	78
Baten	298	402	-221	181	403	221
Totaal Calamiteiten en Crises	20.862	21.228	414	21.643	22.018	-376

In deze missielijn waren de kosten € 376.000,- hoger dan begroot, dit had de volgende oorzaken:

- Er zijn meer incidenten en daardoor meer gemaakte incidenturen door repressief vrijwillig brandweerpersoneel. Hierdoor is de begroting met € 90.000,- overschreden.
- Door het aantal toegenomen incidenten bij de brandweer, in combinatie met hoge brandstofprijzen zijn de totale uitgaven voor brandstof fors gestegen. Hierdoor zijn de kosten € 135.000,- hoger uitgevallen.
- Als gevolg van het doorschuiven van investeringen en langere leveringstijden zijn de kosten lager: € 400.000,-
- De kosten voor het opleiden en oefenen in 2022 waren € 260.000,- hoger dan begroot. Er zijn meer uren gemaakt voor het opleiden en oefenen. Dit komt deels door een inhaalslag van de afgelopen COVID-19 jaren en deels door het verloop onder vrijwilligers.
- Overige kosten vallen per saldo € 2.000,- lager uit.
- Kosten personeel vallen hoger uit dan begroot: € 289.000,-. Voor verklaring van dit verschil wordt verwezen naar de toelichting op pagina 21.

GHOR

Zorgrisicoprofiel

Er is gestart met de voorbereiding om tot een zorgrisicoprofiel voor Drenthe en Noord-Nederland te komen. Hiervoor werd landelijk en regionaal (3-Noord) samengewerkt door de GHOR en is er deelgenomen aan verschillende overleggen. Samen met de GHOR Groningen en GHOR Friesland is een workshop gegeven aan crisiscoördinatoren van de acute zorgpartijen over ‘continuïteit en samenwerking’ in de zorgketen. Tijdens de workshop zijn de risico’s voor de zorgketen geduid. Dit is door de deelnemers uitgewerkt in een zorgrisicodiagram; een mooie eerste aanzet tot het zorgrisicoprofiel. Er wordt landelijk een analysetool ontwikkeld die in Noord-Nederland gebruikt gaat worden. Deze tool is in 2023 gereed. Door grote druk op de capaciteit van de GHOR, heeft het zorgrisicoprofiel nog niet de aandacht kunnen krijgen die hiervoor nodig is.

Brandweer

Advisering brandveiligheid

In 2022 zijn naast de reguliere advisering op brandveiligheid diverse bijzondere activiteiten geweest. Zo is er met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gesproken over brandveiligheid in grote pluimveestallen. Als vervolg daarop is in Noord-Nederlands verband met de drie noordelijke veiligheidsregio’s en een aantal adviesbureaus gezocht naar voor alle partijen werkende, risicogerichte oplossingen voor de bouw van grote pluimveestallen. Dit traject loopt door tot in 2023.

Op het gebied van energietransitie zijn grote stappen gemaakt in de advisering voor 80 woningen met waterstof CV-ketels in Hoogeveen. Rondom dit thema gaan de ontwikkelingen sneller dan de ontwikkeling van passende wetgeving. Om toch te kunnen adviseren op brandveiligheid is een risicogerichte aanpak ontwikkeld door risicobeheersing met als uitgangspunt dat het risico van waterstof in een woning gelijk of kleiner moet zijn dan het risico van aardgas. Met de door risicobeheersing ontwikkelde risicomatrix moet de initiatiefnemer aantonen dat de veiligheid van de installaties voldoet. Omdat dit pionierswerk is, heeft het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid meegekeken. Zij hebben de veiligheidsmaatregelen die ontwikkeld zijn omarmd. Het Algemeen Bestuur heeft op 14 december ingestemd met de ontwikkelde werkwijze.

doorstroombegrenzer + rooster meterkast + natuurlijke ventilatie cv-ruimte + odorisatie + gecertificeerde installateur	Kleine lekkage (installatie voldoet)	Middelgrote lekkage	Grote lekkage
	NEN 8078 (lek < 5 L/uur). Lekkage via permeatie is nihil	Verbindingen, regelaars, kleppen en kranen	Open zetten gaskraan
Kans van optreden	Groot	Klein	Zeer klein
Kans op slachtoffers	Nihil	Klein	Groot (aardgas) i.v.m. afwezigheid doorstroombegrenzer Klein (waterstof) i.v.m. aanwezigheid doorstroombegrenzer
Aardgas	Risico op slachtoffers <u>nihil</u> . Concentratie < 4 vol.% door ventilatie	Risico op slachtoffers <u>klein</u> door odorisatie	Explosie met slachtoffers is reëel risico
H2 met bestaande leidingen	Risico op slachtoffers <u>nihil</u> . Concentratie < 4 vol.% door ventilatie ONDERZOEK	Risico op slachtoffers <u>klein</u> door odorisatie ONDERZOEK	Risico op explosie of detonatie <u>kleiner</u> door aanwezigheid doorstroombegrenzer (gecertificeerde installateurs).
H2 met nieuwe leidingen	Risico op slachtoffers <u>nihil</u> . Concentratie < 4 vol.% door ventilatie (cv en meterkast) ONDERZOEK	Risico op slachtoffers erg klein door odorisatie, 1 nieuwe leiding en gecertificeerde installateurs ONDERZOEK	Risico op explosie of detonatie erg klein door aanwezigheid doorstroombegrenzer, 1 nieuwe leiding en gecertificeerde installateurs.

Controle en toezicht op brandveilig gebruik

Door een tekort aan toezichthouders was het in 2022 niet mogelijk om alle gebouwen te controleren waar de VRD normaliter toezicht op brandveilig gebruik uitvoert. In de loop van 2022 zijn drie nieuwe toezichthouders aangesteld. Zij zijn inmiddels opgeleid, waardoor het aantal toezichthouders weer op sterkte is.

Ten behoeve van toezicht en handhaving zou in 2022 een online tool uitgerold worden die gebouweigenaren en -gebruikers kunnen toepassen om de brandveiligheid in hun gebouw te checken. Onderzoek heeft uitgewezen dat de tool niet of nauwelijks bijdraagt aan deze doelstelling; daarom is besloten om te stoppen met het gebruik van deze online tool.

Invoering Omgevingswet

Hoewel de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen opnieuw zijn uitgesteld - naar 1 januari 2024 - gaan de voorbereidingen hierop bij risicobeheersing onverminderd door. Administratie wordt niet langer in zowel het oude als nieuwe systeem bijgehouden: ondanks het uitstellen van de invoering van deze nieuwe wetgeving is inmiddels volledig overgegaan op het nieuwe VTH-systeem LEEF. De invoering van dit nieuwe VTH-systeem heeft in 2022 extra kosten met zich meegebracht voor aanschaf, migratie en implementatie.

Natuurbrandbeheersing

Samen met de Provincie Drenthe wordt onderzocht op welke wijze brandveiligheid meegenomen kan worden in de natuurontwikkeling in Drenthe. Klimaatverandering en het daardoor toenemende risico van natuurbranden leiden tot steeds meer bewustwording in de maatschappij van de noodzaak om ook in natuurgebieden aandacht aan brandveiligheid te besteden. In datzelfde kader worden ook gesprekken gevoerd met het Recreatieschap Drenthe, waarbij de focus ligt op veiligheid in en om recreatiebedrijven in natuurgebieden.

Financiën

Omschrijving	Jaarrekening 2021	Primaire Begroting 2022	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2022	Werkelijk 2022	Resultaat 2022
Programma Bewustwording						
Risicobeheersing	230	130	-4	126	303	-177
Personeel	3.230	3.112	-16	3.096	3.229	-133
Lasten	3.460	3.242	-20	3.222	3.532	-310
Risicobeheersing	-	-	-	-	1	1
Personeel	38	94	-84	10	38	28
Baten	38	94	-84	10	39	29
Totaal Bewustwording	3.423	3.148	64	3.212	3.493	-281

In deze missielijn waren de kosten € 281.000,- hoger dan begroot, dit had de volgende oorzaken:

- Wijzigende wet- en regelgeving voor Risicobeheersing hebben gevolgen voor de ICT-ontwikkelingen die leiden tot een forse toename van de kosten. Het gaat dan om kosten voor de Omgevingswet, maar ook voor de Meldkamer Noord-Nederland: nadeel € 176.000,-.
- Kosten voor personeel vallen hoger uit dan begroot, € 105.000,-. Voor verklaring van dit verschil wordt verwezen naar de toelichting op pagina 21.

Crisisbeheersing

Crisisnoodopvang asielzoekers

Vanaf juni heeft de VRD verschillende opdrachten ontvangen ten aanzien van de opvang van asielzoekers met als doel het COA in Ter Apel te ontlasten. De opvang van asielzoekers is opgepakt door alle Drentse gemeenten. Deze opvang loopt door in 2023. Naast het coördineren van opvangplekken faciliteert de VRD het platform locatiemanagers CNO.

Coördinatie versnelde uitplaatsing statushouders

In de zomerperiode heeft de VRD samen met de provinciale regietafel en de VDG invulling gegeven aan de opdracht om versneld over te gaan tot uitplaatsing van statushouders. Het achterliggende idee was dat hierdoor de AZC's worden ontlast. Om dit proces te faciliteren is een platform Versnelling Huisvesting Statushouders opgericht waarin de samenwerking tussen gemeenten, provincie en woningbouwcorporaties plaatsvindt.

Brandweer

Inzet van de samenleving bij incidenten

Samen met de Landelijke Meldkamer Samenwerking is onderzocht welke mogelijkheden er zijn om bij een brandweerincident slim gebruik te maken van de 'oren en ogen' van aanwezige burgers. Het doel hiervan is om sneller hulp te bieden en meer informatie te verzamelen tijdens een incident. Gedurende 2022 is gebleken dat de ontwikkeling van technische systemen inspanning van externe partijen vraagt. Ook is de rol van de meldkamer nader onderzocht samen met de Meldkamer Noord-Nederland in de hoop dat in de eerste helft van 2023 een pilot burgerhulpverlening kan worden gestart.

Jeugdbrandweer

De jeugdbrandweer Drenthe bestaat uit vier posten: Assen, Coevorden, Hoogeveen en Meppel. Gezamenlijk hebben ze 64 actieve leden die worden begeleid door een 40-tal jeugdleiders en assistent jeugdleiders. Eén van de doelstellingen van de jeugdbrandweer is om jeugd al op jonge leeftijd te interesseren voor een functie binnen de (vrijwillige) brandweer. In Drenthe zijn in 2022 vijf jeugdleden doorgestroomd naar de vrijwillige brandweer.

Er is door alle jeugdbrandweerkorpsen deelgenomen aan brandweervedstrijden, waarbij Hoogeveen is doorgedrongen tot de landelijke finale en Meppel tot de halve finale.

Veteranendag brandweer Drenthe

Op 14 mei 2022 werd de tweede Veteranendag gehouden voor oud-leden van de brandweer in Drenthe. Zo'n 250 deelnemers konden in Assen onder het genot van eten, drinken, muziek en mooi weer elkaar ontmoeten. Ook werden de nieuwste ontwikkelingen in het vakgebied gepresenteerd. De Veteranendag is bedoeld om oud-leden ook na hun brandweercarrière te blijven waarderen voor de inzet die ze voor de brandweer in Drenthe getoond hebben. Uit de enquête achteraf bleek veel waardering voor de Veteranendag en de wijze waarop deze is georganiseerd.

Financiën

Omschrijving	Jaarrekening 2021	Primaire Begroting 2022	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2022	Werkelijk 2022	Resultaat 2022
Programma Samenleving						
Jeugdbrandweer	15	48	-20	28	30	-3
Huisvesting	2.234	2.132	124	2.256	2.251	5
Lasten	2.249	2.180	103	2.283	2.281	2
Jeugdbrandweer	7	6	-	6	7	1
Huisvesting	920	903	40	943	951	7
Baten	927	909	40	949	957	8
Totaal Samenleving	1.321	1.271	63	1.334	1.324	10

In deze missielijn waren de kosten € 10.000,- lager dan begroot. Dit komt door lagere kosten voor huisvesting. Voor de brandweerposten hebben we een energietoeslag ontvangen, waar in de begroting geen rekening mee was gehouden.

Crisisbeheersing

Informatieknooppunt

Het informatieknooppunt is in 2020 gestart vanuit de grote informatiebehoefte rondom COVID-19. De VRD heeft in de COVID-19 crisis informatie verzameld en geduid: dit is van grote waarde geweest. Het informatieknooppunt verzorgde continu het veiligheidsbeeld voor de crisisorganisatie en zorgde voor de inhoudelijke verbinding tussen andere veiligheidspartners en het land.

Ook voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de crisisnoodopvang van asielzoekers heeft de crisisorganisatie goed gebruik gemaakt van de informatie vanuit het informatieknooppunt: en was continu een actueel beeld rondom vluchtelingenstromen beschikbaar. Dit beeld bestond onder andere uit een overzicht van de opvanglocaties, het aantal beschikbare plekken en regionale en landelijke ontwikkelingen op beide onderwerpen.

Daarnaast is het informatieknooppunt verder doorgegroeid naar een informatieknooppunt waar in bredere zin wordt gemonitord wat in de regio speelt: zoals mogelijke maatschappelijke onrust, potentiële dreigingen en bijzondere gebeurtenissen.

Het informatieknooppunt heeft ook geleid tot een multidisciplinaire werkgroep die op basis van informatie vooruitkijkt en probeert daarmee aan de voorkant van aanstaande crises te komen.

Brandweer

Weerbaarheid en stressherkenning

Brandweerwerk vraagt fysiek en mentaal veel van medewerkers en leidt tot verhoging van stress die enerzijds nodig is om goed te presteren en anderzijds kan leiden tot tunnelvisie en vernauwing van waarneming, waardoor risico's toenemen. Langdurige stress kan daarnaast leiden tot afname van weerbaarheid, waardoor terugveren na een incident met grote impact lastiger wordt. Herkenning van stress geeft iemand de mogelijkheid om stress beter te reguleren en eventueel om hulp te vragen. In 2022 zijn vanuit het programma VPT (omgaan met agressie) en vanuit de basisprincipes brandbestrijding (werken onder stress) trainingen en workshops aangeboden die stressherkenning bevorderen.

Risico-inventarisatie & evaluatie

In 2022 is de risico-inventarisatie & evaluatie (RI&E) voor repressief brandweerwerk afgerond evenals een verdiepende RI&E voor variabele voertuigbezetting (TS-4). Deze inventarisaties leiden tot inzicht in risico's van het werk en een plan van aanpak. Met het resultaat wordt de komende periode verder ingezet op het zoveel mogelijk beheersen van risico's.

Informatievoorziening BIVAC

BIVAC (brandweer, informatie, verzamelen, analyseren, concluderen) ondersteunt de leiding van brandweerposten om hun 'vitaliteit' op orde te houden. Het BIVAC-dashboard geeft inzicht in de wijze waarop een post is georganiseerd. Bijvoorbeeld door informatie over verdeling van functies en leeftijdsopbouw weer te geven. Deze informatie helpt de postleiding om te bepalen of en wanneer er behoefte ontstaat aan nieuwe medewerkers, zodat werving en opleiding tijdig kunnen starten.

Extra inzet op logistieke ondersteuning voor crises

Ter ondersteuning van de logistieke werkzaamheden voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de bestrijding van het COVID-19 virus in Drenthe is personele capaciteit bij het team Techniek & Logistiek vrijgemaakt. Dit is van invloed geweest op de reguliere werkzaamheden, die daardoor in de eerste vier maanden in afgeslankte vorm hebben plaatsgevonden. In augustus 2022 zijn deze logistieke werkzaamheden weer overgenomen door de GGD.

Bedrijfsvoering VRD

Prijstijgingen brandweermaterieel en -materiaal

De prijsstijgingen als gevolg van schaarste en inflatie hebben een duidelijk merkbaar effect gehad op de kosten die gemaakt zijn bij het team Techniek & Logistiek. De levering van chassis en onderdelen was een probleem waardoor de levering van nieuwe brandweervoertuigen is uitgesteld. Hierdoor blijven voertuigen langer in gebruik en vallen de onderhoudskosten hoger uit.

Informatisering & automatisering

De nieuwe vormen van (digitaal) samenwerken zijn in de afgelopen periode steeds meer ingeburgerd geraakt. Medewerkers zijn opgeleid om efficiënt gebruik te maken van de nieuwe technologieën en hybride (samen)werken en vergaderen wordt beter ondersteund. Aangezien informatiegestuurd werken in de toekomst steeds belangrijker wordt, zijn werkwijzen, rollen en technieken (tooling) ontworpen om efficiënt informatieproducten te ontwikkelen.

Veiligheid van informatievoorziening en privacy

In 2022 zijn de VRD en GGD gezamenlijk gestart aan het verbeteren van de veiligheid van informatievoorziening en het beschermen van belangen op het gebied van privacy. Aanleiding hiervoor was de inbreng van informatiegestuurd en datagericht werken in de strategie van beide organisaties, hetgeen het belang van de veiligheid van informatievoorziening en het waarborgen van belangen op het gebied van privacy sterk deed toenemen. Daarnaast bleek uit assessments en audits dat het huidige niveau van beveiliging van beide organisaties onvoldoende was.

De maatregelen die getroffen worden om te werken aan verbetering bestaan uit de volgende onderdelen:

- implementatie van BIO en NEN 7510;
- inrichting organisatie;
- technische voorzieningen;
- evalueren en leren.

Gelet op het belang van het plan en de noodzaak voor aanvullende financiële middelen voor de uitvoering van de maatregelen is in de eerste helft van 2022 veel tijd en energie gestoken om de besturen van zowel de VRD als de GGD te informeren over de problematiek, de dilemma's en de mogelijke oplossingen. De uiteindelijke besluitvorming is ter zienswijze voorgelegd aan de 12 Drentse gemeenten, voor de VRD en GGD afzonderlijk. Uiteindelijk hebben beide besturen begin juli ingestemd met de aanpak en is de deadline voor een aantal maatregelen noodgedwongen met een half jaar opgeschoven.

De rest van het jaar is gewerkt aan het doorvoeren van de verbeteringen. Vooralsnog heeft dit geleid tot goede resultaten, zoals:

1. Een aantal belangrijke actiepunten is inmiddels uitgevoerd, maar er is ook nog een aantal uit te voeren. Van groot belang zijn de algemene beleidsdocumenten die vastgesteld zijn, het opstellen van leveranciersmanagement en het opstellen van protocollen voor het afwikkelen van incidenten en verstoringen. Bewustwording heeft een vaste plaats gekregen in de organisatie, er is aandacht voor authenticatie en autorisatie en bij de doorontwikkeling van functioneel beheer is veiligheid informatievoorziening en privacy een vast onderwerp.
2. Voor de inrichting van de organisatie zijn in 2022 de eerste vacatures ingevuld: voor de functies van privacy-officer en security-officer. De functie van system security specialist wordt begin 2023 ingevuld. Voor de functie van functionaris gegevensbescherming is noodgedwongen gebruik gemaakt van tijdelijke externe inhuur. Definitieve invulling is een vraag die nog voor hoofdbrekens zorgt door schaarste op de arbeidsmarkt; dit wordt in 2023 opgepakt.
3. Op het gebied van technische voorzieningen zijn de VRD en GGD inmiddels goed voorzien. Monitoring van netwerkactiviteiten, toegangsdrempels, scanning van individuele gedragen en het inschakelen van SOC en Cert-voorzieningen hebben de weerbaarheid van beide organisaties in technische zin duidelijk vergroot. Helaas staat de wereld niet stil en nam de dreiging van incidenten en verstoring ook in 2022 verder toe. In voorkomende gevallen blijkt de samenwerking van VRD en GGD te leiden tot adequate afwikkeling van incidenten, ook bijvoorbeeld bij grotere datalekken en claims die hieruit voortkomen.

Voor 2023 wordt daarom met dezelfde energie doorgewerkt aan het uitvoeren van de maatregelen voor het verbeteren van de veiligheid van informatievoorziening en privacy. Het resterende budget wordt in 2023 hier voor aangewend.

Nieuwe ontwikkeling is de ethische reflectie op het datagericht werken binnen de VRD en GGD, ook van de kant van het bestuur en deelnemende gemeenten. De vraag die in 2022 prominenter aan de orde kwam, is of alles wat technisch mogelijk is ook wenselijk is om uit te voeren, met name als de suggestie ontstaat dat er op persoonsniveau informatie wordt gekoppeld en vastgelegd. In 2023 wordt de positionering van de VRD en GGD ten aanzien van dit voorbehoud verder uitgewerkt.

Collectief eigenrisicodragerschap

Het project Risicomanagement en Verzekeringen heeft in 2022 een vervolg gekregen. Op 1 juli 2022 is door het Veiligheidsberaad het besluit genomen tot de oprichting van een Stichting Risicobeheer. Dit is een expertisebureau voor risicobeheer en verzekeringen van en voor veiligheidsregio's. Het expertisebureau voorziet in de ondersteuning bij de afhandeling van ongevallen en de gezamenlijke inkoop van een ongevallenverzekering. De VRD neemt deel aan deze stichting.

Een 'Landelijke regeling uitkeringen na dienstongevallen' vormt de uitwerking van de uitgangspunten voor 'goed werkgeverschap na dienstongevallen'. In december 2022 zijn afrondende besprekingen met de landelijke vakbonden gevoerd.

Personeelszorg

In 2022 zijn de 'Organisatievisie en leidende principes VRD' beschreven. Dit is een levend document waarin de uitgangspunten staan beschreven waarop de VRD is gebouwd. Het wordt actief gebruikt bij personeelsbijeenkomsten van zittend en nieuw personeel.

Er is gezocht naar een waarderingsmodel dat past bij het werken in rollen in plaats van functies. In 2022 is een uitgebreide pilot gestart bij twee afdelingen. In 2023 wordt het besluit genomen of het model geschikt is om in te voeren in de gehele organisatie. Het model helpt ook inzicht te krijgen in de kwaliteiten van de medewerkers. Hierdoor wordt het eenvoudiger om medewerkers te koppelen aan de opgaven van de VRD.

Ook de VRD is geconfronteerd met de gespannen arbeidsmarkt. Het is gebleken dat op het gebied van communicatie, informatieveiligheid en privacy het lastig is om voldoende gekwalificeerde medewerkers te vinden.

Op 1 januari 2022 is de WWSV (werkgeversvereniging samenwerkende veiligheidsregio's) opgericht. De vereniging is in gesprek met de vakbonden om te komen tot een arbeidsvoorwaardenakkoord dat zou moeten gaan gelden per 1 januari 2023. De VRD is lid van deze vereniging.

Verzuim

	2022	2021	2020
Verzuimpercentage:	3,48	2,9	3,18
Meldingsfrequentie:	0,5	0,27	0,33

Het verzuimpercentage is licht gestegen ten opzichte van de jaren 2020 en 2021. Dit is een trend die ook landelijk terug te zien is. Een duidelijke verklaring is niet te geven. Mogelijk meldden mensen zich in de jaren 2020 en 2021 minder snel ziek, omdat toen vooral vanuit huis werd gewerkt.

Het afgelopen jaar was sprake van een aantal langdurige ziektegevallen. Deze ziektegevallen leggen druk op de teams waarbinnen het verzuim plaatsvindt. In combinatie met de langdurige inzet van medewerkers in diverse crises, die daardoor ook niet beschikbaar waren voor hun reguliere werkzaamheden, vraagt dit extra veerkracht en flexibiliteit van alle medewerkers.

In- en uitdienst cijfers

	In dienst 2022	Uit dienst 2022
Vast/ tijdelijk	23	7
Vrijwilliger	55	52
Totaal	78	59

Werkgeverschap MKNN en ZVHD

Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (ZVHD) verzorgt de VRD naast het werkgeverschap ook de PIJOFACH taken. Voor de Meldkamer Noord-Nederland (MNN) verzorgt de VRD het werkgeverschap voor personeel van de veiligheidsregio (brandweer en crisisbeheersing) voor de drie noordelijke regio's. In 2022 is deze ondersteuning voortgezet.

Huisvesting brandweer

Eind december is de eerste Drentse CO2-neutrale brandweerpost opgeleverd. Deze nieuwe brandweerpost in Eelde is voorzien van een groot aantal zonnepanelen en heeft geen gasaansluiting meer. Verwarming geschiedt middels warmtepompen. De nieuwe post in Eelde is de eerste van een serie van drie nieuwe duurzame brandweerposten die in de gemeente Tynaarlo gebouwd wordt. In meerdere Drentse gemeentes worden gesprekken gevoerd om, in navolging van de gemeente Tynaarlo, huisvesting van de brandweer te verduurzamen of te vernieuwen.

Gebruik kantoorlocaties

De eerste ervaringen zijn opgedaan met het huisvestingsconcept 'Terug naar kantoor'. De kantoorlocaties zijn ingericht om ontmoeten, samenwerken en verbinden te faciliteren. De balans tussen thuis- en kantoorwerk wordt door steeds meer medewerkers gevonden. Op basis van een nog uit te voeren evaluatie in 2023 wordt het concept verder doorontwikkeld.

Energieverbruik

De onrustige situatie op de energiemarkt raakt ook de VRD. Aan de Drentse brandweerposten is gevraagd kritisch te kijken hoe binnen de eigen post het energieverbruik verder kan worden teruggedrongen. Hieruit bleek dat het merendeel van de brandweerposten zelf al het initiatief had genomen om zuinig met gas en elektriciteit om te gaan.

Financiën

Omschrijving	Jaarrekening 2021	Primaire Begroting 2022	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2022	Werkelijk 2022	Resultaat 2022
Programma Organisatie (Overhead)						
ICT	909	803	271	1.074	882	192
Investering ICT	400	400	-	400	400	-
Ondersteunende functies	1.121	890	214	1.104	1.101	3
Personeel	4.037	3.890	-20	3.870	4.036	-167
Lasten	6.466	5.983	464	6.447	6.419	28
Ondersteunende functies	147	85	26	111	128	17
Investering ICT	-	5	-5	-	-	-
Personeel	48	117	-105	12	47	35
Baten	195	207	-84	123	176	53
Totaal Organisatie	6.271	5.776	548	6.324	6.243	81
Totaal programma's	31.877	31.423	1.090	32.513	33.079	-566

In deze missielijn waren de kosten € 81.000,- lager dan begroot, dit had de volgende oorzaken:

- In de loop van het jaar zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor het verbeterplan informatieveiligheid. In 2022 is een start gemaakt met de uitvoering, maar nog niet alle activiteiten hiervan zijn opgepakt. Hierdoor is een deel van de gevraagde middelen groot € 185.000 nog niet uitgeven. Voorgesteld wordt om deze middelen te reserveren om verdere uitvoering van het plan in 2023 te kunnen realiseren.
- Kosten personeel vallen iets hoger uit dan begroot, € 132.000,-. De VRD heeft de afgelopen jaren wat meer personeel aangetrokken dan de formatieve ruimte. Deze extra capaciteit is nodig om flexibel en wendbaar te kunnen zijn. Afgelopen jaren werden de kosten hiervan gecompenseerd vanuit andere budgetten. Dat lukt dit jaar niet. Het MT zoekt naar oplossingen voor de toekomst.
- Overige kosten per saldo € 27.000,- lager.

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Jaarrekening 2021	Primaire Begroting 2022	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2022	Werkelijk 2022	Resultaat 2022
Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten						
Overige opbrengsten en kosten	174	919	-619	300	2.563	-2.262
Baten						
Gemeentelijke bijdrage	26.766	27.328	235	27.563	27.563	-
Bdur	5.229	5.022	188	5.210	5.404	194
Overige opbrengsten en kosten	185	-	-	-	2.465	2.465
Totaal algemene dekkingsmiddelen	32.005	31.431	1.042	32.473	32.869	397
Resultaat voor bestemming reserve	-128	-8	48	40	209	-169
Reserve mutatie	8	8	-48	-40	-39	-1
Resultaat na bestemming reserve	(119)	-	(0)	(0)	170	(170)

Binnen de algemene dekkingsmiddelen is per saldo een voordeel ontstaan van € 397.000,-.

- De declaratie bij VWS voor de COVID-19 crisis van € 263.000,- is hier verantwoord. Ook de gemaakte kosten zijn hier verantwoord. De verantwoording van de meerkosten is conform de verantwoordingsinstructie opgesteld.
- De declaratie bij V&J voor de Oekraïne crisis van € 2.242.000,- is hier verantwoord. Ook de gemaakte kosten zijn hier verantwoord. De verantwoording van de meerkosten is conform de verantwoordingsinstructie opgesteld.
- 2022 is het laatste jaar waarin een ontwikkelingsbudget is ontvangen. De uitgaven zijn meestal verantwoord in de bestaande programma's. Hierdoor vallen de kosten
- € 200.000,- lager uit.
- Er is ter compensatie van loon- en prijsontwikkeling een hogere Bdur bijdrage ontvangen van € 194.000,-.
- Overige kosten vallen per saldo € 3.000,- lager uit.

Inleiding

De van toepassing zijnde paragrafen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording voor de VRD zijn:

- Weerstandvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Verbonden partijen
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalsgoederen

De paragraaf bedrijfsvoering is geïntegreerd in de missielijn Vitale en flexibele organisatie en wordt hieronder niet toegelicht. De paragrafen Grondbeleid en Lokale heffingen zijn niet van toepassing voor de VRD.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de weerstandscapaciteit die de gemeenschappelijke regeling heeft om de niet begrote kosten op te vangen.

De paragraaf Weerstandvermogen en Risicobeheersing is als volgt opgebouwd: .

- Risicobeleid
- Weerstandscapaciteit
- Risico-inventarisatie per 31 december 2022
- Weerstandpositie
- Kengetallen

Risicobeleid

In 2021 heeft de werkgroep GRIP op GR-en, bestaande uit Drentse griffiers en VDG-bestuur, de notitie 'Samen werken voor Drenthe' opgesteld. In de notitie, die vanaf 2022 van toepassing is voor de gemeenschappelijke regelingen, worden ten aanzien van de weerstandsparagraaf de volgende werkafspraken gemaakt:

1. Weerstandscapaciteit is aanwezig bij de deelnemers en in beperkte mate bij de gemeenschappelijke regeling.
2. Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijk regelingen vermeldt in de begroting het verschil tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen in totaal en naar rato voor de afzonderlijke deelnemers.
3. Een algemene reserve is toegestaan om ontwikkelingen in het loon- en prijspeil af te dekken, met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.
4. Als de verwachting is dat de ontwikkelingen in het loon- en prijspeil boven de maximale omvang van 2,5% uitkomt, is afwijken van de richtlijn van 2,5% mogelijk. Hiervoor doet het DB van de gemeenschappelijke regeling een gemotiveerd voorstel aan het algemeen bestuur.
5. Het bedrag boven het vastgestelde maximum van de algemene reserve, vloeit naar rato van de deelnemersbijdrage terug naar de deelnemers.

De Veiligheidsregio Drenthe heeft deze afspraken in zijn geheel overgenomen en uitgevoerd.

Weerstandscapaciteit

Voor het berekenen van de weerstandscapaciteit mag op basis van de richtlijnen van het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader (GTK) alleen de Algemene Reserve worden meegenomen. De weerstandscapaciteit geeft aan in welke mate de VRD in staat is de risico's in financiële zin op te vangen. Op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe" heeft de Algemene Reserve van de VRD een bestemming gekregen en kan deze alleen worden ingezet voor het opvangen van loon- en prijsontwikkelingen. De VRD heeft daardoor zelf geen beschikbaar weerstandsvermogen. De hoogte van de algemene reserve bedraagt 2,5% van de totale begrote lasten, zijnde 2,5% van € 34.179.960 = € 854.499.

In onderstaande tabel is de stand van de reserves voor resultaatbestemming 2022 weergegeven

Algemene reserve	Eindbalans	Resultaat bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-21	(besluit AB)	1-jan-22			31-dec-22
Algemene reserve	1.511.799		1.511.799		657.300	854.499
Saldo algemene reserve	1.511.799	0	1.511.799	0	657.300	854.499

Bestemmingsreserves	Eindbalans	Resultaat bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-21	(besluit AB)	1-jan-22			31-dec-22
Rampenpot	250.459	-	250.459		-	250.459
Nieuw leren	78.241	-	78.241		-	78.241
GHOR Opleiden en oefenen	80.000	80.000	-		-	-
WW kosten	32.503	32.503	-		-	-
LMS	500.000	-	500.000		-	500.000
Goed werkgeverschap	406.294	(32.503)	438.797	8.979	48.000	399.776
Beleidsimpuls	315.000	315.000	-		-	-
Versterking VRD - begroting 2023	-	(513.983)	513.983		-	513.983
Saldo bestemmingsreserves	1.662.497	(118.983)	1.781.480	8.979	48.000	1.742.459

De reserves worden toegelicht bij het eigen vermogen in de jaarrekening.

Risico-inventarisatie per 31 december 2022

Risico	Risicokans	Impact	Bedrag
Algemeen			
Klimaat effecten	gemiddeld	groot	375.000
Beschikbaarheid en prijs van energie	gemiddeld	groot	375.000
Personeel en organisatie			
Ontwikkelingen 2e loopbaanbeleid/FLO	klein	gemiddeld	90.000
Arbeidsmarktproblematiek	gemiddeld	groot	375.000
Financieel/economisch			
Loonontwikkelingen boven compensatie	zeer groot	zeer groot	1.125.000
Prijsontwikkelingen boven compensatie	zeer groot	zeer groot	1.125.000
Onverwachte ontwikkeling groot brandweermaterieel	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Huisvesting			
Ontwikkelingen huisvesting nieuwbouw	gemiddeld	gemiddeld	150.000
ICT en informatievoorziening			
Digitale verstoring/Cybercrime	zeer groot	groot	675.000
Brandweer			
Verstoring van het huidige opleiding- en oefenensysteem	gemiddeld	groot	375.000
Totaal risico's			4.815.000

Risico's algemeen

Klimaat effecten

De ontwikkelingen in het klimaat hebben invloed op de primaire processen van de brandweer. Het risico op grotere calamiteiten als gevolg van klimaatontwikkelingen neemt toe, wat zorgt voor extra inzet van vrijwilligers en middelen. Bij de inzet van de brandweer op deze grotere calamiteiten staat het reguliere proces onder druk.

Beschikbaarheid en prijs van energie

De gas- en elektriciteitsprijzen hebben de afgelopen tijd ongekende hoogtes bereikt. Door de lopende contracten heeft dit voor de jaarrekening 2022 nog geen gevolgen. Het contract voor gas loopt per 1 januari 2023 af. Voor elektra heeft de VRD nog een lopend contract. Door het opnieuw moeten aanbesteden van een overeenkomst voor gas zullen de kosten vanaf 2023 aanzienlijk toenemen. In de begroting 2023 is hiermee geen rekening gehouden.

Risico's personeel en organisatie

Ontwikkelingen 2e loopbaanbeleid/Functioneel Leefstijdsontslag

Voor brandweermedewerkers die na 2016 in dienst zijn gekomen heeft de werkgever na 20 jaar de verplichting om te zorgen voor een andere functie. Maatregelen hiervoor zijn al in gang gezet, maar het is nog onzeker of dit op termijn tot de gewenste resultaten zal leiden. Medewerkers worden aangespoord of ondersteund om zelf initiatief te nemen om ander werk te vinden. Door externe ontwikkelingen op het gebied van de huidige FLO regeling dreigen de regio's met hogere kosten te maken te krijgen die niet in de voorziening zijn meegenomen.

Arbeidsmarktproblematiek

In de huidige arbeidsmarkt worden we steeds vaker geconfronteerd met moeilijk in te vullen vacatures, het potentieel in de vijver waaruit gevist wordt neemt steeds meer af. Er is een risico dat onze dienstverlening in gevaar komt als we niet de juiste man/vrouw tijdig genoeg op de juiste plaats weten te krijgen en we daardoor hogere kosten maken voor werving en selectie of inhuur en inwerken.

Paragrafen

Risico's financieel/economisch

Loonontwikkelingen boven compensatie

De bestemmingsreserve loon- en prijsontwikkelingen is maximaal 2,5% van de begrote lasten op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe". Voor de loon- en prijsontwikkelingen in de begroting wordt uitgegaan van de CPB reeksen; Prijs Bruto binnenlandsproduct, Prijs overheidsconsumptie beloning werknemers.

Prijsontwikkelingen boven compensatie

De bestemmingsreserve loon- en prijsontwikkelingen is maximaal 2,5% van de begrote lasten op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe". Voor de loon- en prijsontwikkelingen in de begroting wordt uitgegaan van de CPB reeksen; Prijs Bruto binnenlandsproduct, Prijs overheidsconsumptie beloning werknemers.

Onverwachte ontwikkelingen groot brandweermaterieel

Ten aanzien van het groot brandweermaterieel worden we meer en meer geconfronteerd met ontwikkelingen, zoals regelgeving en schaarste, waarop niet te sturen is. Hieronder vallen de aanbestedingstrajecten die veelal langer duren dan verwacht. Om het vervangende materieel langer in stand te houden worden daardoor extra kosten gemaakt. Ook snelle veranderingen op technisch vlak spelen hier een rol, meestal leiden deze ontwikkelingen tot een hogere vervangingsprijs.

Risico's huisvesting

Ontwikkelingen huisvesting nieuwbouw

Als er stagnatie in de nieuw te bouwen kazernes ontstaat, moeten extra kosten gemaakt worden om de huidige kazernes langer in stand te houden, dan wel tijdelijke andere locaties gehuurd worden om het materieel te kunnen stallen.

Risico's ICT en informatievoorziening

Digitale verstoring/Cybercrime

De ontwikkelingen op het gebied van ICT gaan snel, dit geeft kansen, maar brengt ook risico's met zich mee. Door de toenemende afhankelijkheid van digitale systemen komen bij uitval hiervan als gevolg van bijvoorbeeld stroomuitval of datadiefstal onze processen in gevaar. Dit kan een grote impact hebben op onze primaire processen en dan met name de acute hulpverlening.

Risico's brandweer

Verstoring van het huidige opleiding- en oefensysteem

De maatschappelijke trend dat mensen zich steeds minder lang binden is ook bij vrijwilligers te merken: zij nemen eerder afscheid van de organisatie. Dit brengt het risico met zich mee dat er een tekort ontstaat aan geschoolde en geoefende vrijwilligers. Om voldoende vrijwilligers beschikbaar te hebben voor de primaire taken van de organisatie moeten hogere kosten worden gemaakt voor opleiden en oefenen.

Weerstandspositie

De weerstandspositie wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio wordt, overeenkomstig de regels in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) berekend door het aanwezige weerstandsvermogen te delen door de financiële totaalwaardering van de risico's. Het Nederlands Instituut voor Risicomanagement (NARIS) heeft een beoordelingsmatrix opgesteld om de weerstandsratio te kunnen kwalificeren.

Ratio	
> 2	Uitstekend
1,4 - 2	Ruim voldoende
1 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende

Paragrafen

Door het ontbreken van weerstandsvermogen bij de VRD is de ratio voor de VRD 0. De VRD is onvoldoende in staat om de mogelijke risico's zelf op te vangen en zal bij het zich voordoen van deze risico's een beroep doen op de bij gemeenten aanwezige weerstandscapaciteit.

Gemeente	Benodigd weerstandsvermogen
Aa en Hunze	273.146
Assen	571.104
Borger-Odoorn	258.743
Coevorden	381.011
Emmen	1.232.256
Hoogeveen	463.200
Meppel	289.401
Midden Drenthe	338.924
Noordenveld	281.885
Tynaarlo	278.185
Westerveld	212.989
De Wolden	234.157
Totaal	4.815.000

Kengetallen

De BBV schrijft een verplichte set van vijf financiële kengetallen voor. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de VRD. Naast het opnemen van deze kengetallen vindt ook een beoordeling plaats van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie. Door middel van de genoemde kengetallen wordt 'de structureel en reëel sluitende begroting' onderbouwd. Hierna volgt een overzicht van de kengetallen.

Om een beeld te krijgen van de financiële positie van de VRD zijn vier voor ons verplichte toepasbare financiële kengetallen ontwikkeld:

1. netto schuldquote
2. solvabiliteit
3. taakvelden
4. structurele exploitatieruimte

Netto schuldquote/Netto schuldquote gecorrigeerd

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRD ten opzichte van de totale inkomsten en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

	31-12-2021	31-12-2022
Langlopende schulden	22.738.198	19.939.389
Kortlopende schulden	3.392.552	3.626.968
Financiële activa	974.690	5.219
Vorderingen	8.178.807	5.284.695
Liquide middelen	452.068	558.982
Subtotaal	35.736.316	29.415.253
Totale baten	28.756.000	29.138.601
Netto schuldquote	64,2%	60,8%

	31-12-2021	31-12-2022
Langlopende schulden	22.738.198	19.939.389
Kortlopende schulden	3.392.552	3.626.968
Vorderingen	8.178.807	5.284.695
Liquide middelen	452.068	558.982
Subtotaal	34.761.625	29.410.034
Totale baten	28.756.000	29.138.601
Netto schuldquote gecorrigeerd	60,9%	60,8%

De VNG heeft als richtlijn een norm van maximaal 130% voor de schuldquote. Daar blijft de VRD ruim onder.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VRD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Solvabiliteitsratio	
31-12-2021	5,5%
31-12-2022	5,4%

Structurele exploitatieruimte

In de begroting als de jaarrekening 2022 wordt een beroep gedaan op de reserves. De structurele exploitatieruimte is daarom in 2022 negatief.

Structurele exploitatieruimte	
31-12-2021	0,40
31-12-2022	0,72

Financiering

Het Rijk stelt regels aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting.

- De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal 1 jaar.
- De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren). Hier krijgt men een rentevergoeding voor.

Doelstellingen VRD

De VRD hanteert de volgende doelstellingen op gebied van financiering:

- Voldoende liquiditeiten beschikbaar hebben om de vastgestelde plannen te kunnen uitvoeren.
- Beheersen van de risico's die zijn verbonden aan de financieringsfunctie, zoals renterisico en debiteurenrisico.
- Minimaliseren van de kosten van geldleningen.
- Verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.

Renterisico kort en langlopende financiering

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld tot 8,5% van de totale lasten (€ 37.176.000,-) van de programmabegroting. Voor 2022 bedroeg de limiet € 3.048.000,-. In 2022 is VRD binnen de gestelde norm gebleven.

Berekening kasgeldlimiet 2022 (bedrag * € 1.000)		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1	Toegestane kasgeldlimiet				
	* In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	* In bedrag	3.048	3.048	3.048	3.048
2	Omvang vlottende schuld	877	958	1.414	3.627
3	Vlottende middelen	5.675	4.300	4.300	5.285
	Toets kasgeldlimiet				
4	Totaal netto vlottende schuld	-4.798	-3.342	-2.886	-1.658
	Toegestane kasgeldlimiet	3.048	3.048	3.048	3.048
	Ruimte	7.846	6.390	5.934	4.706

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Voor de VRD komt het neer op een bedrag van € 7.400.000,-. In 2022 is de VRD onder de gestelde norm gebleven.

Renterisiconorm (in mln. Euro's)		2021	2022
Berekening renterisiconorm			
1	Begrotingstotaal aan lasten	33,5	37,2
2	Vastgesteld percentage	20%	20%
3	Renterisiconorm, in bedrag (1x2)	6,7	7,4
Berekening renterisico			
4	Renteherzieningen	0	0
5	Betaalde aflossingen	2,80	2,80
6	Renterisico (4+5)	2,80	2,80
Toets aan renterisiconorm			
3	Renterisiconorm, in bedrag	6,7	7,4
6	Renterisico	2,80	2,80
	Ruimte + / overschrijding - (3-6)	3,9	4,6

Emu overzicht

nr.	Omschrijving (bedragen 8 € 1.000)	2021	2022
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit de reserves (zie BBV, artikel 17c)	119	-170
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.486	3.358
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	-398	25
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa, die op de balans worden geactiveerd	2.482	1.179
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	3
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa, voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, en woonrijpmaken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie : Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen ed.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten	0	0
11	Verkoop van effecten :		
	a. Gaat u effect verkopen ? (ja/nee)	nee	nee
	b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie ?	0	0
	Berekend EMU saldo	-884	-2.349

Taakvelden

Het volgende overzicht geeft inzicht in het verdeelingsprincipe naar taakvelden:

Taakvelden		2022	
Nummer	Omschrijving	Begroting	Rekening
0.7	Gemeentefonds	5.210	5.404
0.5	Algemene dekkingsmiddelen	27.563	27.563
0.8	Overige baten en lasten	-4.069	-3.916
	Totaal baten	28.704	29.051
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	21.643	22.018
0.4	Overhead	6.447	6.243
0.61	Treasury	-	-
8.3	Wonen en Bouwen	574	581
	Totaal lasten	28.664	28.843
0.10	Reserve mutaties	-40	-39
0.90	Venootschapsbelasting	-	-
	Totaal resultaat	0	-170

Onder het taakveld 0.4 Overhead zijn de kosten zoals vermeld in het programma Bestuur en ondersteuning opgenomen. Het taakveld 8.3 bestaat uit de kosten Risicobeheersing incl. personeelskosten. Bij het taakveld 0.8 overige baten en lasten zijn de afrekeningen vorige boekjaren opgenomen.

Verbonden Partijen

Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRD een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRD aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRD vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRD geen verbonden partijen. Hieronder worden de partijen waarmee de VRD een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Fryslân en Groningen, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de Bon Holding B.V. De Bon Holding B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V. en de Flexpool B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen).

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid

Dit is de organisatie die de krachten bundelt op het terrein van de publieke veiligheid in Nederland. Het Instituut wordt bestuurd door de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's. Zo levert het NIPV onder andere een bijdrage aan de brandweeropleidingen en het delen van informatie en expertise. Ook houdt het NIPV zich bezig met het verwerven en beheren van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen. De VRD betaalt jaarlijks een contributie.

Samenwerkingspartijen

De VRD kan haar taken beter uitvoeren in samenwerking met andere partijen. De beste resultaten uit samenwerking zijn te behalen als de betrokken partijen zich vanzelfsprekend met elkaar verbonden voelen, bijvoorbeeld vanwege gemeenschappelijke waarden of belangen. Kwaliteit- en resultaatverbetering staan voorop.

Voorbeelden van samenwerking zijn:

- dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Tynaarlo voor de uitvoering van de salarisadministratie
- dienstverleningsovereenkomst met GGD Drenthe voor de administratievevoering van de
- GHOR
- samenwerkingsovereenkomst met de Veiligheidsregio's Fryslân en Groningen voor de uitvoering van de personeelsadministratie voor het personeel van de MNN dat werkt voor de Veiligheidsregio.
- samenwerkingsovereenkomst Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (Pijofach,- AB besluit 3-10-2018)
- Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
- Stichting Risicobeheer - expertisebureau voor risicobeheer en verzekeringen van en voor veiligheidsregio's

Onderhoud kapitaalgoederen (investeringen)

Kapitaallasten materieel

Er wordt in de bijdrage van de basisbrandweezorg uitgegaan van een bijdrage in het materieel op basis van het materieel vervangingsplan. De basis hiervoor is het overgenomen materieel van de gemeenten. De VRD moet binnen deze bijdrage zorgdragen voor de financiering en vervanging van het materieel. Dit betekent dat de afschrijvingslasten de komende jaren stijgen. Hiervoor is jaarlijks een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 60.000,- noodzakelijk.

Investering 2022

Voor het investeringsoverzicht 2022 wordt verwezen naar de toelichting op de balans. Hieronder wordt ingegaan op een specifieke investering als voorbeeld.

Huisvesting

Gesprekken met een aantal gemeenten lopen nog over de wijze waarop de huisvesting geregeld wordt en wat hier de financiële gevolgen van zijn. Dit wordt vervolgd in de komende jaren. Zie ook 'Huisvesting brandweer' in hoofdstuk 4.

Aanschaf tankautospuiten

In 2022 is de eerste van een serie van 6 nieuwe tankautospuiten geleverd. De overige 5 auto's worden geleverd in 2023.

Aanbesteding redvoertuigen

In 2022 is het project aanbesteding redvoertuigen afgerond en zijn 4 nieuwe redvoertuigen besteld voor de posten Assen-West, Coevorden, Hoogeveen en Meppel. De levering van deze zogenaamde ladderwagens wordt verwacht in 2024.

Activa in ontwikkeling

In 2022 is een aanvang gemaakt met de bouwen van 3 nieuwe brandweerposten voor de gemeente Tynaarlo. De kosten hiervan zijn verantwoord in de staat van Materiele vaste activa. Tevens zijn voor 7 nieuw te bouwen brandweer voertuigen de kosten voor deellieferingen opgenomen onder deze rubriek.

Jaarrekening

Recapitulatie Jaarrekening

Voor een toelichting op het resultaat wordt verwezen naar de verklaringen bij de missielijnen in het jaarverslag.

Programma Calamiteiten en Crisis	Jaarrekening 2021	Primaire Begroting 2022	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2022	Werkelijk 2022	Resultaat 2022
Programma Calamiteiten en Crises						
Incidentbestrijding	4.076	4.702	14	4.716	4.803	-87
Operationele informatievoorziening	166	142	62	204	208	-5
Techniek en Logistiek	1.571	1.529	97	1.626	1.760	-134
Investing	3.086	3.343	5	3.348	2.958	390
Vakbekwaamheid	1.946	1.787	112	1.899	2.150	-251
Crisisbeheersing	213	247	-52	195	346	-151
GHOR	1.221	1.323	0	1.323	1.316	7
Personeel	8.882	8.557	-44	8.513	8.880	-367
Lasten	21.160	21.630	194	21.824	22.421	-597
Techniek en Logistiek	32	30	-	30	46	16
Investing	119	113	-	113	125	12
Vakbekwaamheid	11	2	10	12	3	-9
Crisisbeheersing	33	-	-	-	124	124
Personeel	104	257	-231	26	104	78
Baten	298	402	-221	181	403	221
Totaal Calamiteiten en Crises	20.862	21.228	414	21.643	22.018	-376
Programma Bewustwording						
Risicobeheersing	230	130	-4	126	303	-177
Personeel	3.230	3.112	-16	3.096	3.229	-133
Lasten	3.460	3.242	-20	3.222	3.532	-310
Risicobeheersing	-	-	-	-	1	1
Personeel	38	94	-84	10	38	28
Baten	38	94	-84	10	39	29
Totaal Bewustwording	3.423	3.148	64	3.212	3.493	-281
Programma Samenleving						
Jeugdbrandweer	15	48	-20	28	30	-3
Huisvesting	2.234	2.132	124	2.256	2.251	5
Lasten	2.249	2.180	103	2.283	2.281	2
Jeugdbrandweer	7	6	-	6	7	1
Huisvesting	920	903	40	943	951	7
Baten	927	909	40	949	957	8
Totaal Samenleving	1.321	1.271	63	1.334	1.324	10
Programma Organisatie (Overhead)						
ICT	909	803	271	1.074	882	192
Investing ICT	400	400	-	400	400	-
Ondersteunende functies	1.121	890	214	1.104	1.101	3
Personeel	4.037	3.890	-20	3.870	4.036	-167
Lasten	6.466	5.983	464	6.447	6.419	28
Ondersteunende functies	147	85	26	111	128	17
Investing ICT	-	5	-5	-	-	-
Personeel	48	117	-105	12	47	35
Baten	195	207	-84	123	176	53
Totaal Organisatie	6.271	5.776	548	6.324	6.243	81
Totaal programma's	31.877	31.423	1.090	32.513	33.079	-566

Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten						
Overige opbrengsten en kosten	174	919	-619	300	2.563	-2.262
Baten						
Gemeentelijke bijdrage	26.766	27.328	235	27.563	27.563	-
Bdur	5.229	5.022	188	5.210	5.404	194
Overige opbrengsten en kosten	185	-	-	-	2.465	2.465
Totaal algmene dekkingsmiddelen	32.005	31.431	1.042	32.473	32.869	397
Resultaat voor bestemming reserve	-128	-8	48	40	209	-169
Reserve mutatie	8	8	-48	-40	-39	-1
Resultaat na bestemming reserve	-119	0	0	0	170	-170

Overzicht verschillen analyse Incidenteel-Structureel

	Incidenteel	Structureel	Resultaat
Calamiteiten en Crisis			
Opleiden en Oefenen		-260.000	-260.000
Hogere brandstofkosten	-12.000	-125.000	-137.000
Hogere kosten inzet repressief personeel	-90.000		-90.000
Lagere investeringlasten	400.000		400.000
Hogere kosten inzet personeel	-80.000	-209.000	-289.000
Bewustwording			
Kosten invoering Omgevingswet	-91.000	-85.000	-176.000
Hogere kosten inzet personeel	-40.000	-65.000	-105.000
Samenleving			
Lagere energielasten	10.000		10.000
Organisatie			
Storting in voorziening FLO	-157.000		-157.000
Hogere kosten inzet personeel	22.000		22.000
Lagere kosten ondersteuning organisatie	30.000		30.000
Later opstarten programma Informatieveiligheid	185.000		185.000
Opbrengsten			
Restant ontwikkelingsbudget	203.000		203.000
Hogere Bdur uitkering	0	194.000	194.000
	380.000	-550.000	-170.000

COVID-19 verantwoording

Veiligheidsregio: Drenthe
 Postadres: Mien Ruysweg 1, 9408 KA Assen
 IBAN (bankrekeningnummer): NL34BNGH0285064118

Blok 1 Totaal Bron- en contactonderzoek	
BCO regulier	
BCO grootschalig risicogericht testen	
Blok 2 Totaal Bemonstering	
Bemonstering regulier	
Bemonstering grootschalig risicogericht testen	
Blok 3 Totaal Covid-19 Vaccinatie	
Vaccinatie	€ 263.382
Blok 4 Totaal Overige Meerkosten:	
Infectieziektebestrijding (IZB)	
Tuberculosebestrijding (TBC)	
Medische Milieukunde (MMK)	
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
Reizigerszorg	
Gezondheidsbevordering (GB)	
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
Veilig Thuis	
Forensische Zorg (For)	
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Overig	
Ondersteuning	
Totaal meerkosten 2022	€ 263.382
Ontvangen voorschot meerkosten 2022	€ 270.000
Terug te betalen meerkosten 2022	-€ 6.618

Oekraïne verantwoording

Kostenafrekening voor aanvraag bijdrageverlening veiligheidsregio
Periode : 1 maart 2022 tot en met 31 december 2022

Kostencategorieën	Veiligheidsregio Drenthe				
	Gemeente	Brandweer	GGD	Gedeclareerd	Slotdeclaratie
Regie		4.968		25.000	-20.032
Coördinatie Vluchtelingenspreiding		354.180		301.000	53.180
Communicatie		102.454		25.000	77.454
Zorg		25.109	13.283	2.500	35.892
Materiele kosten		1.742.101		1.646.500	95.601
Totaal	-	2.228.811	13.283	2.000.000	242.094

Balans en toelichting

De balans en toelichting zijn conform de waarderingsgrondslagen en richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

	Eindbalans 31-dec-2021	Eindbalans 31-dec-2022
Activa		
Vaste Activa		
Materiele vaste activa	21.268.706	22.083.499
Financiële vaste activa	974.690	5.219
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	8.178.807	5.284.695
Liquide middelen	452.068	558.982
Overlopende activa	1.675.076	1.210.564
TOTAAL ACTIVA	32.549.348	29.142.960
Passiva		
Vaste Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.511.799	854.499
Bestemmingsreserve	1.662.497	1.742.459
Resultaat boekjaar	118.983	-170.263
Voorzieningen	3.125.319	3.149.908
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	22.738.198	19.939.389
Vlottende Passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	3.392.552	3.626.968
TOTAAL PASSIVA	32.549.348	29.142.960

Toelichting

Na het vaststellen van de jaarrekening is gebleken dat een presentatiecorrectie, die al wel in de financiële administratie is gecorrigeerd, onbedoeld niet in de jaarrekening is verwerkt. Het bestuur heeft besloten de correctie alsnog te corrigeren in de vergelijkende cijfers, te weten de overlopende activa en de overlopende passiva voor een bedrag van € 201.359. Deze presentatiecorrectie heeft geen invloed op het resultaat en/of vermogen.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen (gebaseerd op de verwachte economische levensduur). Kleine aankopen worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht. In 2022 is voor € 1.179.000,- geïnvesteerd. De investeringen betreffen allen investeringen met een economisch nut. Daarnaast is er nog voor € 2.730.000 geïnvesteerd in activa in ontwikkeling.

Materiële vaste activa	Beginbalans 1 januari 2022	Investeringen	Desinvesteringen	Activa in ontwikkeling	Afschrijvingen	Eindbalans 31-12-2022
Gebouwen						
Huisvesting	398.920	0		1.557.804	41.316	1.915.408
Vervoermiddelen						
Voertuigen	14.890.360	423.753	3.132	1.156.110	1.862.342	14.604.749
Inventaris rijdend materieel	1.627.360	354.034			244.734	1.736.661
Machines apparaten en installatie						
ICT	280.915	92.958			126.691	247.182
Inventaris	231.773	31.478		15.852	72.677	206.425
Materieel Duiken	167.185	9.845			12.313	164.717
Ademlucht	1.766.901	60.768			178.208	1.649.462
Overig						
Kleding	1.045.613	124.442			399.612	770.443
Telecommunicatie	278.913	81.445			97.810	262.548
Overig materieel	580.766	0			54.862	525.905
Totaal	21.268.706	1.178.723	3.132	2.729.766	3.090.564	22.083.499

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn opgenomen tegen nominale waarde. Het betreft een lening aan personeel. Ter dekking van deze lening is recht van eerste hypotheek verstrekt. Bij vorderingen openbare lichamen is de opgenomen vordering op de gemeente Emmen inzake de afspraken FLO verplaatst naar de uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar, omdat de laatste betaling op deze schuld in 2023 plaatsvindt.

Financiële vaste activa	Eindbalans 31-dec-2021	Toevoeging	Aflossing	Eindbalans 31-dec-2022
Leningen	6.120	-	901	5.219
Vorderingen openbare lichamen	968.570	-	810.471	-
Vlottende passiva	974.690	-	811.372	5.219

Flottende activa

Het betreft hier uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	Eindbalans 31-dec-2021	Eindbalans 31-dec-2022
Debiteuren	46.516	14.940
Schatkistbankieren	7.770.299	4.246.533
Vorderingen op mede-overheden	349.425	974.263
Overige vorderingen	12.567	48.959
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	8.178.807	5.284.695

De VRD neemt deel aan verplicht schatkistbankieren. Hiertoe is een overeenkomst afgesloten met het Rijk en worden overtollige tegoeden aangehouden in de schatkist. Op 1 juli 2021 is het drempelbedrag 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000,- geworden. De VRD heeft het drempelbedrag van € 250.000,- aangehouden, het banksaldo boven dit bedrag wordt automatisch door de BNG afgeroomd.

Schatkistbankieren

Kwartaal	Saldo ultimo
I	5.583.791
II	3.320.177
III	4.089.791
IV	4.246.533

Liquide middelen	Eindbalans	
	31-dec-2021	31-dec-2022
Simpled card	45.487	33.160
Bank Nederlandse Gemeente	406.581	525.822
Saldo Liquide middelen	452.068	558.982

De VRD beschikt over een rekening courant krediet bij de BNG van € 2.000.000,-. Onderdeel van de BNG middelen is de betaalrekening van het Zorg- en VeiligheidsHuis Drenthe. De VRD heeft geen vrije beschikking over het saldo van € 430.981.

Overlopende activa	Eindbalans	
	31-dec-2021	31-dec-2022
Overlopende activa	1.675.076	1.210.564

Dit betreft vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de komende begrotingsjaren komen. De meest in het oog springende lasten voor de komende jaren zijn:

- opleidingskosten
- huur kantoorruimte
- verzekering wagenpark
- software en ondersteuning ICT

Passiva

Passiva zijn het eigen vermogen, voorzieningen en vaste schulden, met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Eigen vermogen

	Eindbalans	Resultaat Bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-21	(besluit AB)	1-jan-22			31-dec-22
Algemene reserve	1.511.799	-	1.511.799	-	657.300	854.499
Saldo Algemene Reserve	1.511.799	-	1.511.799	-	657.300	854.499

De algemene reserve is bedoeld om financiële tegenvallers als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen te kunnen opvangen. Op basis van de notitie 'Samenwerken voor Drenthe' is de algemene reserve in 2022 afgeroomd naar 2,5% van de totale begrote lasten, zijnde € 854.499. Het verschil is terugbetaald aan de gemeenten.

Bestemmingsreserves	Eindbalans	Resultaat Bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-21	(besluit AB)	1-jan-22			31-dec-22
Reserve Rampenpot	250.459	-	250.459	-	-	250.459
Reserve Opleiden en Oefenen GHOR	80.000	80.000	-	-	-	-
Reserve WW rechten	32.503	32.503	-	-	-	-
Reserve LMS	500.000	-	500.000	-	-	500.000
Reserve Goed Werkgeverschap	406.294	(32.503)	438.797	8.979	48.000	399.776
Reserve Beleidsimpuls 2021-2022	315.000	315.000	-	-	-	-
Reserve Nieuw leren	78.241	-	78.241	-	-	78.241
Reserve Versterking VRD-begroting 2023	-	(513.983)	513.983	-	-	513.983
Saldo bestemmingsreserves	1.662.497	(118.983)	1.781.480	8.979	48.000	1.742.459

De reserves zijn deels gebaseerd op verwachte (geschatte) kosten. De VRD heeft de volgende reserves gevormd:

Rampenpot

Bij een groot incident moeten meestal snelle beslissingen worden genomen, die direct financiële gevolgen kunnen hebben. Wanneer nog niet duidelijk is wie de drager van deze kosten zal worden, kan deze reserve worden aangesproken. In 2022 is geen beroep op de reserve gedaan.

Nieuw leren

Deze reserve is voor onderwijsvernieuwing van brandweeropleidingen- en oefenen. In 2022 is geen beroep op deze reserve gedaan. De kosten die werden verwacht zijn in de exploitatie opgevangen waardoor deze ruimte ingezet kan worden voor nieuwe ontwikkelingen in 2023.

Opleiden en oefenen t.b.v. GHOR

De reserve is gevormd uit rijksbijdragen om extra uitgaven van mono- en multidisciplinair oefenen te dekken. Deze reserve is in 2022 opgegaan in de reserve Versterking VRD-begroting 2023.

WW kosten

Ingaande 2018 wordt bij de werknemers 0,1% ingehouden voor reparatie WW. Deze is bedoeld om toekomstige claims op te vangen. Deze reserve is in 2022 opgegaan in de reserve goed werkgeverschap.

LMS

In het voorjaar van 2018 hebben alle veiligheidsregio's met het ministerie financiële afspraken gemaakt over de overdracht van het beheer van de meldkamers naar de landelijke meldkamersamenwerking. Het beheer van de landelijke meldkamer wordt daarmee in 2020 een taak van de nationale politie. Om deze taak te financieren worden de veiligheidsregio's vanaf 2020 gekort op de rijksbijdrage. Om eventuele frictiekosten op te vangen, hebben alle regio's in 2018 een éénmalige bijdrage van € 500.000,- ontvangen. Er zijn nog te veel vraagpunten na de landelijke samenvoeging, die het in stand houden van deze reserve rechtvaardigen.

Goed werkgeverschap

Als waarden gedreven organisatie toont de VRD zich een goed werkgever voor eenieder die zijn of haar talenten wenst in te zetten. De realiteit is echter ook dat niet iedereen altijd zijn plek kan vinden binnen de organisatie. Bij de regionalisering is om die reden een frictiereserve gevormd en uit het jaarresultaat van 2015 de reserve organisatieontwikkeling gevormd, mede bedoeld om mobiliteit te bevorderen. Door na de regionalisering medewerkers zorgvuldig te begeleiden naar een nieuwe werkplek binnen of buiten de organisatie en hier actief werk van te maken is de reserve regionalisering niet in zijn volle omvang nodig geweest.

Beleidsimpuls

Deze reserve is in 2022 opgegaan in de reserve Versterking VRD-begroting 2023

Reserve Versterking VRD-begroting 2023

Tijdens de behandeling van de jaarrekening 2021 is besloten om een reserve Versterking VRD-begroting 2023 te vormen. De reserve heeft als doel het opvangen van incidentele ontwikkelingen in de begroting 2023. De reserve is gevormd vanuit het resultaat 2021 van € 118.983, vrijval reserve GHOR opleiden en oefenen van € 80.000 en vrijval reserve Beleidsimpuls van € 315.000.

Voorzieningen

Voorzieningen	Eindbalans 31-dec-2021	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans 31-dec-2022
Afkoopsom garantieschalen brandweer-personeel Assen	32.811		13.443	19.368
Functioneel Leeftijds Ontslag	3.092.508	513.842	475.811	3.130.539
Saldo Voorzieningen	3.125.319	513.842	489.254	3.149.908

Afkoopsom garantiestelling functieschalen door gemeente Assen

Door de regionalisering is gemeentelijk personeel overgegaan naar Veiligheidsregio Drenthe. De gemeente Assen heeft zich garant gesteld voor inkomstenderving van de medewerkers als gevolg inpassing in lagere functieschalen. De gemeente Assen heeft de verplichting afgekocht door het storten van een éénmalige bijdrage. Jaarlijks zal een onttrekking uit de voorziening plaatsvinden ter compensatie van de extra personeelslasten. De hierop betrekking hebbende kosten zijn in 2022 ten laste gebracht van de voorziening.

Functioneel leeftijd ontslag (FLO) bezwarende functies

Voor de regeling voor uitkeringen ter zake van functioneel leeftijdsontslag (FLO) is een voorziening gevormd voor de verplichting per balansdatum. Deze voorziening is gebaseerd op de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen. De verplichting wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde. De totale verplichting is berekend op basis van de verwachte uitgaven in de jaren tot en met 2041. De verplichting wordt opgebouwd op basis van het aantal verstreken dienstjaren. In de opbouw van de voorziening is rekening gehouden met 2,13% loonindexatie. Bij de opbouw van de voorziening wordt, gebaseerd op ervaringscijfers, ervan uitgegaan dat niet alle medewerkers gebruik zullen maken van het FLO. Hoeveel personen er daadwerkelijk gebruik zullen maken van de FLO-rechten is onzeker. Voor de onderbouwing van de voorziening eind 2022 hanteren we de consistente gedragslijn. Dit heeft er toe geleid dat wij in 2022 een dotatie aan de voorziening moesten doen van € 157.111,-. In 2022 zijn afspraken gemaakt met de gemeente Hoogeveen voor de medewerker die is overgekomen van de gemeente. Op basis van deze afspraken is een afkoopsom ontvangen van € 356.731,-.

Vaste schulden

Het uitstaande bedrag aan leningen met een looptijd langer dan vijf jaar is € 19.939.389,-.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	Eindbalans	Toevoeging	Aflossing	Eindbalans
	31-dec-2021			31-dec-2022
BNG leningen	22.449.538	-	2.782.871	19.666.667
BNG overgenomen lening Hoogeveen	288.660	-	15.937	272.723
Saldo vaste schulden	22.738.198	-	2.798.808	19.939.389

De rentelasten over het afgelopen jaar bedroegen € 267.314,-. Op dit moment kent de VRD vijf langlopende leningen.

Lening	Leningnummer	Ingang	Looptijd	Rente	Hoofdsom	Restant per 31-12-2022
BNG Bank	40.78804	15-7-2002	20 Jaar	6,000%	61.924	0
BNG Bank	40.82599	2-5-2004	30 Jaar	5,350%	463.730	272.723
BNG Bank	40.108738	2-1-2014	14 Jaar	2,500%	15.000.000	5.833.333
BNG Bank	40.111208	12-6-2017	15 Jaar	0,985%	10.000.000	6.333.333
BNG Bank	40.113800	15-5-2020	10 Jaar	0,370%	10.000.000	7.500.000
						19.939.389

Vlottende passiva

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-2021	31-dec-2022
Crediteuren	349.140	530.645
Schulden aan mede-overheden	1.497.507	2.127.191
Overige schulden	1.545.905	969.131
Saldo vlottende schulden	3.392.552	3.626.968

De overige schulden bestaan voor het overgrote deel uit de nog te betalen vrijwilligersvergoeding kwartaal 4.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Contract partner	Omschrijving verplichting	periode	Verplichting per jaar	Resterende verplichting
Long term CRE Fund B.V.	Huur Mien Ruysweg 1 te Assen	2015-2030	1.051.901	8.064.576
Gemeente Assen	Verrekening huur Mien Ruysweg 1 te Assen deel brandweer	2015-2030	700.903	5.373.592
Totaal deel huur Mien Ruysweg 1 Assen VRD			350.998	2.690.984
Aprisco B.V.	Huur locatie voor de ZVHD	2020-2024	31.072	69.913
Software One	Software en licentie	2020-2024	171.211	342.423
Van Duijnen Koffie B.V.	Warme drankenautomaten	2021-2025	7.002	21.007
Catering Vitam	Verzorgen van de catering in Assen	2021-2025	32.252	96.756
Dokter Schoonmaakbedrijf	Schoonmaak gebouwen	2021-2025	-	-
Data Management Solutions	Technisch beheer kantoorautomatisering	2022-2026	21.657	86.627
Switch	Technisch beheer kantoorautomatisering	2022-2025	69.067	207.200
Van Triest B.V.	Huur Winkler Prinsstraat 12 te Assen	2022-2023	72.000	66.000
Self Storage Zuidlaren	Huur Havenstraat 14 te Zuidlaren	2022-2023	21.707	16.281
Kenbri Fire Fighting B.V.	Investering 4 autoladders	2022-2024	nvt	2.686.960
Kenbri Fire Fighting B.V.	Investering 5 tankautospuiten	2021-2023	nvt	2.100.000

Huur Mien Ruysweg 1 te Assen

De VRD huurt de locatie Mien Ruysweg 1 te Assen van Long term CRE Fund B.V. jaarlijks voor een bedrag van € 1.051.901,-. De huur is in 2023 met 4 % verhoogd door indexering. Het gedeelte van het pand wat in het gebruik is door de brandweer wordt door de gemeente Assen jaarlijks gecompenseerd voor € 700.903,-. Afspraken over het toepassen van de indexering op de vergoeding van de gemeente Assen moeten nog worden gemaakt. Per saldo betaalt de VRD € 350.998,- jaarlijks aan huur. Beide contracten omtrent de huur hebben een looptijd van 15 jaar, ingaande op 1 september 2015. De resterende verplichting voor de huur Mien Ruysweg 1 te Assen ultimo boekjaar van de VRD bedraagt € 2.690.984,-.

Aprisco

In het kader van uitvoering van de Pijofach taken van de VRD voor het ZVHD is met Aprisco een contract afgesloten voor de huur van een externe locatie met een looptijd van 5 jaar, tot 31 maart 2025. De verplichting bedraagt € 31.072,- per jaar en de resterende verplichting ultimo 2022 bedraagt € 69.913,-. De VRD ontvangt een jaarlijkse vergoeding van de ZVHD voor de huur van deze locatie.

Software One

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor software en licenties. Looptijd is tot en met 30 november 2024. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 171.211,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2022 bedraagt € 342.423,-.

Van Duijnen Koffie B.V.

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor aankoop van warme dranken bij Van Duijnen Koffie B.V. Looptijd van het contract is 5 jaar ingaande 1 januari 2021 en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 7.002,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2022 bedraagt € 21.007,-.

Vitam

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor de catering op de locatie Mien Ruysweg te Assen. De looptijd van het contract is 5 jaar ingaande 1 januari 2021 en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 32.252,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2022 bedraagt € 96.756,-.

Dokter Schoonmaakbedrijf

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor de schoonmaak van diverse gebouwen. Looptijd van het contract is 5 jaren en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 201.383,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2022 bedraagt € 604.148,-.

Huur Winkler Prinsstraat 12 te Assen

De VRD huurt de locatie Winkler Prinsstraat 12 te Assen van Van Triest B.V. voor de periode van 1 december 2022 t/m 30 november 2023. De resterende verplichting ultimo 2022 bedraagt € 66.000,-.

Huur Havenstraat 14 te Zuidlaren

De VRD huurt de bedrijfsruimte aan de Havenstraat 14 te Zuidlaren van Self Storage Zuidlaren voor de periode van 1 april 2022 tot 1 oktober 2023. De resterende verplichting ultimo 2022 bedraagt € 16.281,-.

Investering autoladders

In 2022 heeft de VRD een opdracht verstrekt aan Kenbri Fire Fighting B.V. voor de levering van 4 autoladders. Deze zullen naar verwachting in het 1e kwartaal van 2024 worden geleverd. De investeringsverplichting voor de VRD bedraagt € 2.686.960,-.

Investering tankautospuitten

In 2021 heeft de VRD een opdracht verstrekt aan Kenbri Fire Fighting B.V. voor de levering van 6 tankautospuitten. De 1e van deze 6 tankautospuitten is eind 2022 geleverd voor een bedrag van € 420.000,-. De resterende 5 tankautospuitten zullen in 2023 geleverd worden, de investeringsverplichting voor de VRD bedraagt € 2.100.000,-.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is van toepassing voor de VRD. Op basis van deze wet moeten publieke organisaties de inkomens van haar topfunctionarissen publiceren. Het voor de VRD toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000,-.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	F. Heerink
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01/2022 – 31/12/2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	133.853
Beloningen betaalbaar op termijn	17.624
Subtotaal	151.477
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	151.477
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2020	
bedragen x € 1	F. Heerink
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01/2021 – 31/12/2021
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	127.869
Beloningen betaalbaar op termijn	17.274
Subtotaal	145.142
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	145.142

De VRD is een gemeenschappelijke regeling tussen de twaalf Drentse gemeenten. De leden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur zijn allen onbezoldigd lid. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de leden van het dagelijks bestuur aan.

Naam	Functie	Gemeente
De heer M.L.J. Out	Voorzitter algemeen en dagelijks bestuur	Assen
De heer K.B. Loohuis	Bestuurslid algemeen en dagelijks bestuur	Hoogeveen
De heer H.F. van Oosterhout	Bestuurslid algemeen en dagelijks bestuur	Emmen
De heer R. Bergsma	Bestuurslid algemeen bestuur	Coevorden
De heer R.T.A. Korteland	Bestuurslid algemeen bestuur	Meppel
De heer J. Seton	Bestuurslid algemeen bestuur	Borger-Odoorn
De heer M.J.F.J. Thijsen	Bestuurslid algemeen bestuur	Tynaarlo
De heer K. Smid	Bestuurslid algemeen bestuur	Noordenveld
De heer C. Bijl	Bestuurslid algemeen bestuur	Midden-Drenthe
De heer H. Jager	Bestuurslid algemeen bestuur	Westerveld
Mevrouw I.C.J. Nieuwenhuizen	Bestuurslid algemeen bestuur	De Wolden
De heer A.W. Hiemstra	Bestuurslid algemeen bestuur	Aa en Hunze

Aan het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Drenthe

CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de Veiligheidsregio Drenthe te Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Veiligheidsregio Drenthe per 31 december 2022 als van de baten en lasten over 2022 in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling zoals opgenomen in de door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader van 14 december 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. het overzicht van baten en lasten 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT), als zelfstandig paragraaf onderdeel uitmakend van de jaarrekening van Veiligheidsregio Drenthe;
5. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), de door het algemeen bestuur op 14 december 2022 vastgestelde normenkader en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Veiligheidsregio Drenthe zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 370.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstoleranties bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan reserves. De materialiteit is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 15.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- overzicht verschillen analyse Incidenteel-Structureel.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in ingevolge artikel 213 lid 3 onder d van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordening van de Veiligheidsregio Drenthe. In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het BADO, de door het algemeen bestuur op 14 december 2022 vastgestelde normenkader, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude
  - dat baten en lasten alsmede balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en,
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 10 maart 2023

Bentacera Registeraccountants B.V.

T.A. Schurer RA

Bijlage I: Sisa bijlage - concept Leden dagelijks bestuur en algemeen bestuur

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatievertrekking sisa - d.d. 20-1-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A2/01 € 5.404.052					
JenV	A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Aard controle R Indicator: A12/01 € 776.827	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n v t Indicator: A12/02 Nee	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A12/03 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 Aard controle R Indicator: A12/04 € 776.827	Endverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n v t Indicator: A12/05 Ja	
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort Aard controle n v t Indicator: A18/01	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Aard controle R Indicator: A18/02	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) Aard controle R Indicator: A18/03			
			1 Meerkosten coördinerende gemeente	€ 2.242.094	€ 2.242.094			
			2 Hotel/centra	€ 0	€ 0			
			3 Overige specifieke meerkosten	€ 0	€ 0			
			4 Overige Meerkosten	€ 0	€ 0			
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 Aard controle n v t Indicator: A18/04 € 2.242.094	Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) Aard controle n v t Indicator: A18/05 Nee	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld Aard controle n v t Indicator: A18/06 Nee	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n v t Indicator: A18/07		

Bijlage II: Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV is vastgelegd dat het dagelijks bestuur(DB) bij de jaarrekening inzicht moet geven in de begrotingsoverschrijdingen. In de financiële verordening van de VRD is vastgelegd dat het algemeen bestuur(AB) de lasten van de begroting op programmaniveau autoriseert. Dit betekent dat bij begrotingsoverschrijdingen aan de lastenkant het DB een analyse in de jaarrekening opneemt, waarbij de oorzaken en de achtergronden worden toegelicht. Bij de jaarrekening krijgt het AB vervolgens het voorstel voorgelegd om de begrotingsoverschrijdingen alsnog te autoriseren.

Voor de analyse is gebruik gemaakt van de zes categorieën die zijn onderscheiden in de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV. Deze categorieën zijn als volgt:

1. **Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten**
2. **Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd.**
3. **Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd.**
4. **Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend.**
5. **Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt.**
6. **Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.**

Budgetafwijkingen welke weliswaar in financiële zin binnen de begroting blijven, maar waarbij zeer duidelijk is dat aanzienlijk minder prestaties zijn geleverd c.q. activiteiten zijn ontplooid dan in de financiële begroting specifiek als doelstelling was aangegeven en welke niet in de jaarrekening zijn toegelicht vormen een aparte categorie "begrotingsoverschrijdingen". Het gaat hier om afwijkingen van beoogde prestaties en niet om financiële budgetafwijkingen c.q. niet financiële informatie die de accountant soms wel waarneemt, maar waar hij niet standaard op toetst. Indien de accountant deze vorm van onrechtmatigheid waarneemt heeft dit geen gevolgen voor de strekking van de accountantsverklaring. Wel zal de accountant deze waarnemingen opnemen in zijn verslag van bevindingen.

Analyse

Omschrijving	Jaarrekening 2021	Primaire Begroting 2022	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2022	Werkelijk 2022	Resultaat 2022
Programma Calamiteiten en Crises						
Lasten	21.160	21.630	194	21.824	22.421	-597
Baten	298	402	-221	181	403	221
Totaal Calamiteiten en Crises	20.862	21.228	414	21.643	22.018	-376
Programma Bewustwording						
Lasten	3.460	3.242	-20	3.222	3.532	-310
Baten	38	94	-84	10	39	29
Totaal Bewustwording	3.423	3.148	64	3.212	3.493	-281
Programma Samenleving						
Lasten	2.249	2.180	103	2.283	2.281	2
Baten	927	909	40	949	957	8
Totaal Samenleving	1.321	1.271	63	1.334	1.324	10
Programma Organisatie (Overhead)						
Lasten	6.466	5.983	464	6.447	6.419	28
Baten	195	207	-84	123	176	53
Totaal Organisatie	6.271	5.776	548	6.324	6.243	81
Totaal programma's	31.877	31.423	1.090	32.513	33.079	-566
Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten						
Baten						
Totaal algemene dekkingsmiddelen	32.005	31.431	1.042	32.473	32.869	397
Resultaat voor bestemming reserve	-128	-8	48	40	209	-169
Reserve mutatie	8	8	-48	-40	-39	-1
Resultaat na bestemming reserve	-119	0	0	0	170	-170

De begrotingoverschrijdingen op het programma Calamiteiten en Crises en het programma Bewustwording betreffen overschrijdingen die te kwalificeren zijn onder categorie 2; kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd. Voor een onderbouwing van de overschrijdingen verwijzen wij naar de toelichting bij de betreffende programma's.

Jaarstukken 2022

Crisisbeheersing, GHOR, Brandweer,
Bedrijfsvoering en Financiën

Veiligheidsregio
Drenthe